

**Omzendbrief
Begrotingsinstructies
Begrotingsaanpassing 2026 en
Begrotingsopmaak 2027**

Inhoud

1.	INLEIDING.....	5
2.	BA 2026: TIMING EN PROCEDURE.....	6
2.1	BCT.....	6
2.2	OPMAAK EN INDIENING VAN VOORSTELLEN.....	6
2.3	ADVIEZEN VAN DE INSPECTIE VAN FINANCIËN EN REGERINGSCOMMISSARISSEN.....	8
2.4	ANALYSE, EVALUATIE EN VERWERKING BEGROTINGSVOORSTELLEN.....	8
2.5	FINALISATIE BEGROTINGSDOCUMENTEN.....	9
2.6	PROGRAMMADECREET.....	9
	INDIENEN VAN DE VOORSTELLEN.....	9
	WETGEVINGSTECHNISCH EN TAALKUNDIG ADVIES.....	9
	ADVIES INSPECTIE VAN FINANCIËN E.A.	10
	TIMING.....	10
	INHOUDELIJKE AFSPRAKEN.....	11
	STRATEGISCHE ADVIESRADEN.....	12
3.	BA 2026: INHOUDELIJKE INFORMATIE EN AFSPRAKEN.....	13
3.1	ALGEMENE INHOUDELIJKE AFSPRAKEN.....	13
	BA LIGHT.....	13
	OPVOLGING AFGESPROKEN BESPARINGEN EN UITBREIDINGSBELEID.....	13
	BUDGETTAIRE VERWERKING SOCIAAL KLIMAATPLAN.....	14
	RELANCEPLAN VLAAMSE VEERKRACHT, OEKRAÏNECRISIS, REPOWEREU EN CORONA.....	14
3.2	INDEXATIE.....	14
	CENTENINDEX.....	15
	INDEXATIE LOONKREDIETEN VOLGENS SYSTEEM INDEXPROVISIE.....	15
	INDEXATIE LOONKREDIETEN BUITEN SYSTEEM INDEXPROVISIE EN NIET-LOONKREDIETEN.....	16
3.3	ENERGIEKOSTEN.....	16
3.4	CONSOLIDATIE.....	17
	ALGEMEEN.....	17
	SCHOLENGROEPEN.....	18
	INTERRELATIES.....	18
3.5	PERSONEEL.....	19
	WEDDEDRIJT - ENDOGENE GROEI.....	19
	VEREVENINGSPROCEDURE – EXPEDITIE TALENT.....	19

<i>REFERENTIEBEDRAGEN NIEUWE WERVINGEN</i>	19
<i>BIJDRAGE POOL DER PARASTATALEN</i>	20
<i>AANPAK HERVERDELING WERKING NAAR LONEN</i>	21
3.6 WERKING BA LIGHT	21
<i>OPMAAK DECREETSBEPALINGEN MIDDELEN- EN UITGAVENDECREET</i>	21
<i>MINISTERIEBEGROTINGEN</i>	24
<i>BEGROTINGEN DIENSTEN AFZONDERLIJK BEHEER EN VLAAMSE RECHTSPERSONEN</i>	24
4. BO 2027: TIMING EN PROCEDURE	26
4.1 BCT	26
4.2 OPMAAK EN INDIENING VAN VOORSTELLEN	26
4.3 ADVIEZEN VAN DE INSPECTIE VAN FINANCIËN EN REGERINGSCOMMISSARISSEN	28
4.4 TECHNISCHE BILATERALES	28
4.5 POLITIEKE BILATERALES	30
4.6 FINALISATIE BEGROTINGSDOCUMENTEN	30
4.7 PROGRAMMADECREET	30
<i>INDIENEN VAN DE VOORSTELLEN</i>	30
<i>WETGEVINGSTECHNISCH EN TAALKUNDIG ADVIES</i>	30
<i>ADVIES INSPECTIE VAN FINANCIËN E.A.</i>	31
<i>TIMING</i>	31
<i>INHOUDELIJKE AFSPRAKEN</i>	32
<i>STRATEGISCHE ADVIESRADEN</i>	33
5. BO 2027: INHOUDELIJKE INFORMATIE EN AFSPRAKEN	34
5.1 BELANGRIJKSTE AANDACHTSPUNTEN	34
<i>REFERENTIETRAJECT REGEERAKKOORD EN BO 2027</i>	34
<i>OPVOLGING UITGAVENTOETSINGEN</i>	34
<i>OPVOLGING AFGESPROKEN BESPARINGEN EN UITBREIDINGSBELEID</i>	34
<i>NIEUWE HERVORMINGEN EN BELEIDSVOORSTELLEN</i>	35
5.2 ALGEMENE INHOUDELIJKE AFSPRAKEN	35
<i>ALGEMEEN</i>	35
<i>BUDGETTAIRE VERWERKING SOCIAAL KLIMAATPLAN</i>	36
<i>RELANCEPLAN VLAAMSE VEERKRACHT, OEKRAÏNECRISIS, REPOWEREU</i>	36
<i>TIJDELIJKE KREDIETEN</i>	36
<i>AANREKENING EUROPESE SUBSIDIES</i>	36
<i>AANWENDING OVERGEDRAGEN VASTLEGGINGSKREDIETEN</i>	37

<i>RECUPERATIE EIGEN ONTVANGSTEN</i>	38
5.3 INDEXATIE	38
<i>CENTENINDEX</i>	39
<i>INDEXATIE LOONKREDIETEN VOLGENS SYSTEEM INDEXPROVISIE</i>	39
<i>INDEXATIE LOONKREDIETEN BUITEN SYSTEEM INDEXPROVISIE EN NIET-LOONKREDIETEN</i>	40
5.4 ENERGIEKOSTEN	40
<i>ACTIEPLAN ENERGIE-EFFICIËNTIE</i>	40
5.5 CONSOLIDATIE	41
<i>ALGEMEEN</i>	41
<i>SCHOLENGROEPEN</i>	42
<i>INTERRELATIES</i>	42
5.6 PERSONEEL	43
<i>WEDDEDRIFT - ENDOGENE GROEI</i>	43
<i>VEREVENINGSPROCEDURE</i>	43
<i>REFERENTIEBEDRAGEN NIEUWE WERVINGEN</i>	44
<i>BIJDRAGE POOL DER PARASTATALEN</i>	45
<i>AANPAK HERVERDELING WERKING NAAR LONEN</i>	45
5.7 BIJDRAGE AAN HET BELGISCH ONTWERPBEGROTINGSPLAN	45
5.8 SPECIFIEKE INHOUDELIJKE AFSPRAKEN	46
<i>DECREETSBEPALINGEN</i>	46
<i>MINISTERIEBEGROTINGEN</i>	49
<i>BEGROTINGEN DIENSTEN AFZONDERLIJK BEHEER EN VLAAMSE RECHTSPERSONEN</i>	50

1. INLEIDING

Gelet op de bepalingen in de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2022, (hierna: VCO) omtrent de indieningstermijn van de begrotingsaanpassing (hierna: BA) 2026 (i.c. **21 mei 2026**) en de begrotingsopmaak (hierna: BO) 2027 (i.c. **21 oktober 2026**), de bijhorende algemene toelichting in het Vlaams Parlement en de noodzakelijke praktische invulling hiervan, worden voorliggende begrotingsinstructies inzake de BA 2026 en de BO 2027 aan de Vlaamse Regering meegedeeld.

Het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 voorziet een begrotingsevenwicht vanaf 2027. Bij de begrotingsopmaak 2026 is de 1^{ste} stap gezet naar het begrotingsevenwicht. Naast de maatregelen voorzien in het regeerakkoord werd een extra inspanning van 1,5 miljard euro afgesproken om de begroting op koers te houden richting het begrotingsevenwicht. De BO 2027 zal in het teken staan van het begrotingsevenwicht. Dat geeft volgend referentietraject voor 2026 en 2027:

(In miljard euro)	2026	2027
Begrotingsdoelstelling	-1,7	0

Bovenstaand referentietraject dient als leidraad voor de BA 2026 en BO 2027.

De BA 2026 wordt net zoals voorgaande jaren als BA light georganiseerd. De economische parameters worden geactueeliseerd en de gemaakte afspraken van bij de BO worden opgevolgd en indien nodig bijgeschaafd. Het uitgangspunt van een BA light houdt onder andere in dat inhoudelijk niet de volledige BO wordt herzien. De mogelijkheden tot aanpassing zijn beperkt. Meer informatie betreffende de minimale invulling van de BA 2026 is in [hoofdstuk 3](#) te vinden.

De BO 2027 is het sleutelmoment om de begroting bij te sturen en wordt als een klassieke begrotingsronde georganiseerd. Dat betekent o.a. dat het constant beleid bij de BO 2027 volledig moet worden toegelicht en verantwoord. Bij de BA 2026 is een dergelijke toelichting niet nodig. Bij de BA 2026 ligt de nadruk op de verantwoording van de voorgestelde wijzigingen.

De voorliggende begrotingsinstructies met betrekking tot de BA 2026 en de BO 2027 zijn opgebouwd uit vijf hoofdstukken. [Hoofdstuk 2](#) behandelt de timing en procedure voor de opmaak van de BA 2026. [Hoofdstuk 3](#) bevat de inhoudelijke informatie en afspraken voor de BA 2026. [Hoofdstuk 4](#) gaat in op de timing en procedure voor de opmaak van de BO 2027. [Hoofdstuk 5](#) bevat de inhoudelijke informatie en afspraken met betrekking tot de BO 2027.

2. BA 2026: TIMING EN PROCEDURE

De volgende subhoofdstukken geven verdere toelichting bij de timing en procedure bij de BA 2026. Een snel overzicht van de timing is bovendien te vinden in onderstaande tabel.

Openen begrotingsronde BA 2026 in BCT	Maandag 26 januari
Deadline indienen begrotingsvoorstellen	Woensdag 18 februari
Publicatie weerhouden voorstellen	Woensdag 18 maart
Deadline voor reactie op weerhouden voorstellen & uiterste datum indiening fiches programmadecreet	Woensdag 25 maart
Politieke validatie begrotingscijfers	Vrijdag 27 maart (of 3 april)
Principiële goedkeuring programmadecreet	Vrijdag 24 april
Definitieve goedkeuring begrotingsdocumenten	Vrijdag 8 mei

2.1 BCT

De volledige begrotingsronde, m.u.v. het programmadecreet, verloopt via BCT. Dat betekent dat alle nodige informatie binnen het systeem wordt opgeladen, de begrotingsvoorstellen via BCT worden ingediend en dat ook alle de stappen nadien via BCT verlopen.

Reeds een heel aantal personen heeft toegang gekregen tot BCT. Toch kan het zijn dat bepaalde personen die betrokken zijn bij het begrotingsproces nog geen toegang hebben of dat personen die wel reeds toegang hebben in BCT tot andere modules, zoals KRAB, nog geen toegang hebben tot de module Begrotingsopmaak en -aanpassing.

Alle nodige informatie om van start te kunnen gaan en toegang te krijgen tot het systeem, alsmede wat extra informatie over het systeem zoals de verschillende modules die bestaan binnen BCT, is te vinden op de volgende [webpagina](#).

Informatie rond het gebruik en invullen van begrotingsvoorstellen in BOBA is in de eerste plaats te vinden in de help-module van BCT en het informatie-icoontje dat op verschillende plaatsen binnen de applicatie te vinden is.

Er is ook een helpdesk voorzien voor BCT. De link naar de helpdesk kan zowel op de hierboven vermelde webpagina worden gevonden als via de help-module van BCT zelf.

2.2 OPMAAK EN INDIENING VAN VOORSTELLEN

Het Departement Financiën & Begroting voorziet om op maandag 26 januari 2026 de begrotingsronde BA 2026 te openen in de module Begrotingsopmaak en -aanpassing van BCT. Vanaf dat moment zal het dus mogelijk zijn om in de applicatie de begrotingsvoorstellen voor te bereiden.

Binnen die begrotingsronde van de module Begrotingsopmaak en -aanpassing, “tabblad Algemene info en adviezen”, zal ook beleidsdomeinoverschrijdende informatie, zoals de tussentijdse overzichten van de indexberekening, te vinden zijn.

De voorstellen dienen ten laatste op woensdag 18 februari 2026 te worden ingediend. Die deadline geldt zowel voor begrotingsartikels als decreetsbepalingen en begrotingen van rechtspersonen. De dag nadien zal de fase voor het opmaken van de begrotingsvoorstellen worden afgesloten door de afdeling BOBFO van het Departement Financiën en Begroting. Eventuele decreetsbepalingen, begrotingsartikels en/of begrotingen van rechtspersonen die de workflow nog niet volledig doorlopen hebben zullen op dat moment automatisch

afgesloten worden en als ingediend worden beschouwd. Het zal niet meer mogelijk zijn nog aanpassingen aan te brengen.

De stap van kabinet is de laatste stap in de workflow voor de opmaak van begrotingsvoorstellen. Begrotingsvoorstellen die worden goedgekeurd in die stap zullen als **finaal** worden beschouwd en **definitief worden doorgestuurd naar het Departement Financiën en Begroting**. Aanpassingen nadien zijn niet meer mogelijk, ook niet indien de deadline voor het indienen van begrotingsvoorstellen nog niet is bereikt.

De bevoegde kabinetten dienen de door hen goedgekeurde voorstellen ten laatste in op **woensdag 18 februari 2026**. De dag nadien zullen alle begrotingsartikels, decreetsbepalingen en begrotingen van rechtspersonen onherroepelijk als ingediend worden beschouwd. Het zal niet meer mogelijk zijn nog aanpassingen aan te brengen.

Indien er voorstellen tot begrotingsaanpassing van rechtspersonen worden ingediend, zien de bevoegde kabinetten er eveneens op toe dat uiterlijk dezelfde dag het advies van de gemachtigde van financiën/regeringsafgevaardigde voor de begroting van de rechtspersonen wordt aangevraagd.

In BCT is voor de rol van begrotingscoördinator de functionaliteit voorzien tot het exporteren van een bundel (in PDF of Word). Er kan een bundel van de voorstellen worden getrokken voor begrotingsartikels, de begrotingen van rechtspersonen en de decreetsbepalingen.

Vanaf begrotingsronde BA 2026 is het ook mogelijk om PDF-bijlagen toe te voegen aan een PDF-bundel die in BCT gegenereerd wordt. Bijlagen met een ander bestandstype dan PDF kunnen niet automatisch worden toegevoegd bij het bundelen. Er wordt dus gevraagd om alle bijlagen die in de bundel thuishoren ook in PDF als bijlage toe te voegen in BCT. Opgelet: indien het bronbestand van de bijlage een excelbestand betreft, is het de bedoeling om de bijlage ook nog steeds in excel op te laden in BCT zodat de achterliggende formules en berekeningen kunnen worden geraardpleegd.

Er wordt gevraagd om ten laatste 1 werkdag na de deadline van het indienen van de voorstellen de drie verschillende bundels in BCT op te laden onder “Algemene info en adviezen” (pad: Begrotingsopmaak en -aanpassing → Ronde selecteren → Basis → Algemene info & adviezen) en daarbij te kiezen voor het juiste type document per bundel (bundel artikels, bundel decreten of bundel rechtspersonen) en bij elke bundel het betrokken beleidsdomein en de bevoegde minister aan te duiden. De naamgeving van de documenten wordt als volgt opgemaakt: “Bundel_typebundel(=artikels, rechtspersonen of decreten)_beleidsdomein of entiteit_Minister” (vb. Bundel_artikels_FB_Weyts).

Er wordt gevraagd om gelijktijdig ook de verschillende bundels via mail te bezorgen aan:

1. De bevoegde Inspecteur van Financiën;
2. Het kabinet Financiën en Begroting, t.a.v. ann.vanassche@vlaanderen.be;
3. Het kabinet van de Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management t.a.v. karolien.kaisz@vlaanderen.be;
4. Het kabinet van de Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd t.a.v. maxim.persyn@vlaanderen.be;
5. Het kabinet van de Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij t.a.v. georges.nagels@vlaanderen.be;
6. De dienst Begrotingszaken van het Departement Financiën en Begroting t.a.v. begrotingszaken@vlaanderen.be en secretariaatbobfo@vlaanderen.be;

Er wordt gevraagd om de bundels ten laatste **1 werkdag na de deadline voor het indienen van voorstellen** in pdf-formaat en met paginanummering op te laden in de daarvoor voorziene ruimte in de module Begrotingsopmaak en -aanpassing van BCT en door te sturen naar de bovenstaande mailinglijst.

2.3 ADVIEZEN VAN DE INSPECTIE VAN FINANCIËN EN REGERINGSCOMMISSARISSEN

Beide adviezen worden gepubliceerd op de daarvoor voorziene plaats binnen de module Begrotingsopmaak en -aanpassing van BCT (pad: Begrotingsopmaak en -aanpassing → Ronde selecteren → Basis → Algemene info & adviezen).

Aan de **Inspectie van Financiën** wordt gevraagd hun advies **ten laatste op 27 februari 2026** op de hierboven vermelde plaats in BCT op te laden.

Aan de **regeringscommissarissen** wordt gevraagd hun advies **ten laatste op 27 februari 2026** te mailen naar begrotingszaken@vlaanderen.be en secretariaatbobfo@vlaanderen.be. Hierna zal het door de afdeling BOBFO opgeladen worden op de daarvoor voorziene plaats binnen BOBA.

Er wordt aan de regeringscommissarissen en IF gevraagd om in de bestandsnaam van het document duidelijk te verwijzen naar de rechtspersoon of het beleidsdomein/beleidssector waarop het advies betrekking heeft.

De adviezen van de Inspectie van Financiën en regeringscommissarissen zullen ter beschikking worden gesteld van het Rekenhof.

2.4 ANALYSE, EVALUATIE EN VERWERKING BEGROTINGSVOORSTELLEN

In de periode tussen 18 februari en 18 maart 2026 worden alle begrotingsvoorstellen geanalyseerd, geëvalueerd en verwerkt door Financiën en Begroting. Voorstellen die buiten de minimale invulling van de BA 2026 vallen worden niet weerhouden. Gedurende de analyse van de begrotingsvoorstellen wordt er tijdig afgestemd tussen het Departement Financiën en Begroting en het inhoudelijke beleidsdomein zodat eventuele bijkomende opmerkingen of bekommernissen bij een bepaald voorstel kunnen worden meegenomen in de verdere analyse en de evaluatie. Ook bij onduidelijkheden of vragen bij de ingediende voorstellen wordt er contact opgenomen met de begrotingscoördinatoren van de beleidsdomeinen.

Uiterlijk 18 maart 2026 wordt er een overzicht van de weerhouden voorstellen gepubliceerd onder Algemene info en Adviezen van de module Begrotingsopmaak en -aanpassing in BCT. Dat overzicht wordt eveneens via mail bezorgd aan alle kabinetten.

De kabinetten hebben tot woensdag 25 maart 2026 om inhoudelijk te reageren op de lijst van weerhouden voorstellen en eventuele verschillen in zienswijze uit te klaren. Gelieve daarbij telkens minimaal de betrokken raadgever van het kabinet Financiën en Begroting en de sectorverantwoordelijke van de dienst Begrotingszaken van het Departement Financiën en Begroting aan te schrijven. De budgetwijzigingen BA 2026 worden op de Vlaamse Regering van vrijdag 27 maart 2026 voor politieke validatie voorgelegd.

Het overzicht dat op 18 maart 2026 wordt gepubliceerd zal nog niet de verschuivingen uit het hoofdstuk personeel (vereveningsprocedure, verdeling provisie pool der parastatalen etc.), het resultaat van de indexherziening en de verwerking van de afomingsoefening van corona-, relance-, REPowerEU- en Oekraïnesaldi bevatten. Die wijzigingen kunnen pas in de eerste helft van april verwerkt worden in BCT en nadien gecommuniceerd. De noodzakelijke informatie om die bewegingen te verwerken is namelijk niet tijdig beschikbaar om nog op te nemen in de publicatie van 18 maart 2026.

2.5 FINALISATIE BEGROTINGSDOCUMENTEN

Met het oog op de opmaak van de begrotingsdocumenten wordt uiterlijk op woensdag 8 april 2026 de fase voor de indiening van de definitieve begrotingen van de DAB's en rechtspersonen geopend in BCT. De deadline voor het indienen van de ingevulde definitieve begrotingen, die binnen de afgeklopte contouren moeten blijven, is woensdag 15 april 2026.

Op 15 april 2026 worden ook de ontwerpen van bespreking per beleidsdomein voor de Algemene Toelichting uitgestuurd door het Departement Financiën en Begroting aan de betrokken beleidsdomeinen. Er wordt gevraagd hier ten laatste 22 april 2026 opmerkingen en aanvullingen op aan te leveren.

Openen fase voor indiening definitieve begrotingen van DAB's en rechtspersonen op basis van de contouren	Woensdag 8 april
Deadline indienen definitieve begrotingen DAB's en rechtspersonen	Woensdag 15 april
Uitsturen ontwerpbestanden per beleidsdomein Algemene Toelichting door het Departement Financiën en Begroting	Woensdag 15 april
Deadline aanleveren opmerkingen op ontwerpbestanden Algemene Toelichting	Woensdag 22 april

Er zijn geen beleids- en begrotingstoelichtingen bij de BA 2026.

De definitieve goedkeuring van de begrotingsdocumenten door de Vlaamse Regering is voorzien op vrijdag 8 mei 2025.

2.6 PROGRAMMADECREET

INDIENEN VAN DE VOORSTELLEN

De voorstellen van decreetsbepalingen worden uitsluitend ingediend via de generieke mailbox programmadecreet@vlaanderen.be. Er wordt gebruik gemaakt van de **nieuwe fiche P1 voor de BA 2026**, zoals beschikbaar in BCT onder "Algemene info en adviezen". Enkel voorstellen die naar deze mailbox worden verstuurd zullen behandeld worden in het kader van het programmadecreet.

Gelieve ook bij de indiening van voorstellen voor het programmadecreet BA 2026 het light-karakter van de begrotingsronde te respecteren.

Elk voorstel dient in een aparte fiche opgenomen te worden en zal in Word-formaat doorgestuurd worden.

Elk Word-bestand zal een benaming krijgen volgens volgend stramien:

BDvolgnrfiche_BA2026_P1_YYYYMMDD_korte beschrijving onderwerp

Hierbij staat BD voor het beleidsdomein en YYYYMMDD voor de datum waarop de fiche het laatst is aangepast.

Vb. FB01_BA2026_P1_20260328_aanpassing_belasting_x

WETGEVINGSTECHNISCH EN TAALKUNDIG ADVIES

Voordat de voorstellen van de decreetsbepalingen ingediend worden bij Financiën en Begroting dient de indiener van de fiche wetgevingstechnisch en taalkundig advies aan te vragen via wetgevingsadvies@vlaanderen.be en deze ook te integreren in de fiche. Het advies dient ook mee doorgestuurd te worden.

Alle ontwerpen van decreten moeten volgens de omzendbrief VR 2019/4 betreffende de Wetgevingstechniek voor een eerste principiële goedkeuring op de Vlaamse Regering geadviseerd worden door de betreffende dienst.

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies wordt bezorgd binnen een maximale termijn van twaalf werkdagen na de aanvraag, de dag van de registratie van de aanvraag niet meegerekend, tenzij de aanvrager instemt met een verlenging van de termijn. In geval van gemotiveerde hoogdringendheid kan de bevoegde minister vragen om advies te verstrekken binnen vier werkdagen.

Om tijdige indiening van de voorstellen te garanderen, is het van belang dat het advies tijdig wordt aangevraagd.

Het advies dient doorgestuurd te worden volgens volgend stramien:

BDvolgnrfiche_ BA2026_WTA_YYYYMMDD _korte beschrijving onderwerp
--

Hierbij staat BD voor het beleidsdomein en YYYYMMDD voor de datum waarop het wetgevingstechnisch en taalkundig advies is ontvangen.

Vb. FB01_BA2026_WTA_20260328_aanpassing_belasting_x

ADVIES INSPECTIE VAN FINANCIËN E.A.

Vooraf dient het advies van de Inspectie van Financiën m.b.t. de voorstellen te worden ingewonnen en te worden toegevoegd aan de ingediende fiche(s).

Het advies dient doorgestuurd te worden in pdf-formaat volgens volgend stramien:

BDvolgnrfiche_ BA2026_IF_YYYYMMDD _korte beschrijving onderwerp

Hierbij staat BD voor het beleidsdomein en YYYYMMDD voor de datum waarop het advies IF is ontvangen.

Vb. FB01_BA2026_IF_20260328_aanpassing_belasting_x

Indien een advies IF verleend wordt voor meerdere fiches dient dit op volgende manier doorgestuurd te worden

Vb. FB01tem06_BA2026_IF_20260328

Dezelfde werkwijze geldt voor andere voorafgaande wetgevingstoetsen, vb. de naleving van de kind- en jongereneffectrapportageverplichting (JoKER).

TIMING

De voorstellen worden uitgewerkt en voorbereid door de bevoegde entiteiten, en goedgekeurd en ingediend door de bevoegde kabinetten.

De bevoegde kabinetten dienen de goedgekeurde voorstellen in, rekening houdend met onderstaande timing.

Uiterste datum indiening fiches	Woensdag 25 maart	18u
IKW1	Vrijdag 27 maart	10u
IKW 2	dinsdag 14 april	10u
Wijzigingen n.a.v. IKW2	Vrijdag 17 april	18u
Principiële goedkeuring VR	Vrijdag 24 april	

Wijzigingen n.a.v. opmerking RVS of andere adviesraden	Maandag 4 mei	18u
IKW 3	Dinsdag 5 mei	10u
Wijzigingen n.a.v. IKW3	Woensdag 6 mei	12u
Definitieve goedkeuring VR	Vrijdag 8 mei	

Voorstellen of aanpassingen die niet tijdig worden ingediend, zullen niet worden verwerkt en zullen via amendement door de bevoegde beleidsdomeinen moeten worden opgenomen.

INHOUDELIJKE AFSPRAKEN

Als gevolg van de Omzendbrief Wetgevingstechniek worden in programmadecreten geen autonome bepalingen geformuleerd die zonder beperking in de tijd gelden, of het nu gaat om geïsoleerde bepalingen of om bepalingen die een nieuwe juridische regeling instellen.

Wat het programmadecreet betreft, dient verwezen te worden naar een resolutie van het Vlaams Parlement betreffende de functie van het decreet van de begroting, waarin gesteld werd dat:

- Het Vlaams Parlement van oordeel is dat, vanuit zijn streven naar een doorzichtige en correcte decreetgeving, maatregelen die geen rechtstreekse band hebben met de begroting niet in een begeleidingsdecreet thuis horen.
- Het Vlaams Parlement aan de Vlaamse Regering vraagt haar ontwerp van decreet van de begroting strikt te beperken tot een fiscaal-budgettair decreet, met uitsluitend bepalingen die verbonden zijn met de begroting.

Grondige fiscale en andere hervormingen dienen in een apart decreet opgenomen te worden en mogen geen deel uitmaken van het programmadecreet.

Communicatie met betrekking tot de ingediende voorstellen:

Alle communicatie over ingediende voorstellen, alsook eventuele wijzigingen of opmerkingen hierbij, dient uitsluitend via het Kabinet Financiën en Begroting te verlopen. Alleen op die manier wordt de communicatie als officieel beschouwd.

Voor doorgevoerde wijzigingen wordt de meest actuele tekst van het voorontwerp van decreet en de memorie gebruikt. Wijzigingen worden in dit document aangebracht via track changes.

Wijzigingen die niet op deze manier worden doorgestuurd of die uitsluitend mondeling werden overgemaakt, zullen niet verwerkt worden.

Voor vragen over de procedure of de coördinatie kan het algemene e-mailadres programmadecreet@vlaanderen.be aangeschreven worden.

Datum van inwerkingtreding:

Voor de begrotingsopmaak wordt standaard 1/1/BJ als datum van inwerkingtreding opgenomen.

Voor een eerste begrotingsaanpassing is dit standaard 10 dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Er kan van deze data afgeweken worden. Hierbij dienen volgende richtlijnen in acht genomen te worden.

- *Datum van inwerkingtreding is later dan de standaard datum*

Wanneer de datum van inwerkingtreding (ruim) later ligt dan de standaard datum van inwerkingtreding, dan dient bekeken te worden of de bepaling wel degelijk in het programmadecreet dient opgenomen te worden. Wanneer er nog voldoende tijd is om de bepaling in een apart, regulier decreet op te nemen, dan zal de Raad van State geen advies bij hoogdringendheid willen verlenen. Dergelijke bepalingen dienen dan ook voor de adviesaanvraag bij de Raad van State uit het voorontwerp gehaald te worden of moeten afdoende gemotiveerd worden.

- *Datum van uitwerking ligt vóór de standaard datum van inwerkingtreding*

Retroactieve uitwerking is in principe mogelijk, doch moet uitvoerig gemotiveerd worden. Wanneer er niet gemotiveerd wordt, zal de Raad van State deze bepaling negatief adviseren. Wanneer in de p-fiche geen uitvoerige motivatie wordt meegegeven bij een retroactieve werking, zal dan ook geen rekening gehouden worden met deze datum en zal de standaard datum van inwerkingtreding worden opgenomen in het voorontwerp.

STRATEGISCHE ADVIESRADEN

Naast de Raad van State zullen enkel volgende strategische adviesraden worden aangeschreven (voor zover relevant):

- Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV)
- Vlaamse Onderwijsraad (Vlor)
- Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
- Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC)
- Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij (SALV)
- Mobiliteitsraad (MORA)
- Milieu- en Natuurraad (Minaraad)
- Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO)

Indien andere adviesraden bevraagd dienen te worden (bv. Het kind- en jongereneffectrapport), dan moet dit rechtstreeks vanuit de verschillende beleidsdomeinen gebeuren.

3. BA 2026: INHOUDELIJKE INFORMATIE EN AFSPRAKEN

3.1 ALGEMENE INHOUDELIJKE AFSPRAKEN

BA LIGHT

Het decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 werd op 29 juni 2022 goedgekeurd door het Vlaams Parlement en op 1 juli 2022 bekrachtigd en afgekondigd. Het wijzigingsdecreet voorziet de implementatie van de begrotingsaanpassing 'light'. In reплиek op het advies van de SERV, en zoals ook herhaald in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet tot wijziging van de VCO, werd beaamd dat de begrotingsaanpassing 'light' in principe geen nieuwe beleidsinitiatieven kan bevatten, met uitzondering van beleidsantwoorden op recente uitdagingen, dus onder druk van de omstandigheden.

De minimale invulling van de BA houdt enerzijds in dat het begrotingsproces binnen een kortere tijdspanne wordt georganiseerd, en anderzijds dat inhoudelijk niet de volledige begroting 2026, zoals opgemaakt bij begrotingsopmaak (hierna: BO) 2026, wordt herzien. De minimale invulling behelst dus ook een beperking van de reikwijdte van begrotingsvoorstellen die kunnen worden ingediend.

De minimale invulling bij de BA 2026 betekent dat:

- er geen technische triages noch technische bilaterales worden georganiseerd;
- de mogelijkheden tot budgetwijzigingen beperkt zijn;
- er geen beleids- en begrotingstoelichtingen worden opgesteld.

Bij een BA light moet, in tegenstelling tot een BO, het constant beleid niet volledig worden verantwoord. Bij een BA light ligt de nadruk op de verantwoording van de voorgestelde wijzigingen.

De werking van de BA light wordt uitvoerig beschreven in het laatste onderdeel van dit hoofdstuk.

OPVOLGING AFGESPROKEN BESPARINGEN EN UITBREIDINGSBELEID

Er wordt verwacht dat er bij elke begrotingsronde wordt gerapporteerd over de budgettaire uitvoering van de afgesproken begrotingsmaatregelen en het voorziene uitbreidingsbeleid. Het gaat zowel om afspraken gemaakt in het kader van het regeerakkoord als afspraken gemaakt bij begrotingsrondes tijdens de legislatuur.

In dat kader wordt er gevraagd om per minister per beleidsdomein een overzicht op te maken van de afgesproken besparingen en de voorziene nieuwe beleidskredieten en per maatregel te duiden welke inhoudelijke invulling er reeds aan is gegeven (inclusief regelgevende aanpassingen en de betrokken begrotingsartikels), wat het nog te besparen budget is en wat de nog niet-inge vulde, beschikbare nieuwe beleidskredieten zijn. Bij de nieuwe beleidsinitiatieven wordt er maximaal gewerkt met mijlpalen en KPI's.

Er wordt een sjabloon ter beschikking gesteld op BCT, onder "Algemene info en adviezen", met documenttype "Algemeen". De ingevulde sjablonen kunnen op dezelfde plaats opnieuw worden opgeladen maar met documenttype "Algemene verantwoording beleidsdomein". Gelieve erop te letten om bij het opladen van de ingevulde sjablonen de juiste inhoudelijke bevoegde minister en het correcte beleidsdomein te selecteren en ook in de naamgeving van het document te verwijzen naar het beleidsdomein en de inhoudelijke bevoegde minister.

Bij de BA 2026 is er speciale aandacht voor de besparing van 120 miljoen euro uit efficiëntiewinsten binnen de Vlaamse Overheid. Die besparing is bij de BO 2026 verwerkt op de centrale indexprovisie bij het beleidsdomein Financiën en Begroting, maar zal bij de BA 2026 verdeeld worden over de betrokken entiteiten.

BUDGETTAIRE VERWERKING SOCIAAL KLIMAATPLAN

Bij de begrotingsopmaak 2026 werd een éénmalige SKF-provisie (CB0-1CBD2AR-PR) ingeschreven bij het Departement Financiën en Begroting (DFB) ter financiering van het Vlaamse luik van het Belgische Sociaal Klimaatplan.

De nodige kredieten worden via herverdeling buiten begrotingsronde op de correcte begrotingsartikels voorzien. Verdere details (incl. herverdelingskalender) worden verder uitgewerkt en gecommuniceerd door het Departement Financiën en Begroting.

De begrotingstechnische verwerking wordt gedetailleerd in bijlage van de nota zoals goedgekeurd door de Vlaamse regering op 19 december 2025 (VR 2025 1912 DOC.1303-7 Finale budget en governance Sociaal Klimaatplan - bijlage BIS.pdf). Desbetreffende bijlage is te vinden in BCT onder "Algemene info en adviezen" met documenttype "Algemeen".

RELANCEPLAN VLAAMSE VEERKRACHT, OEKRAÏNECRISIS, REPOWEREU EN CORONA

De relanceprovisie, Oekraïneprovisie en de provisie voor REPowerEU worden nog steeds centraal voorzien bij het Departement Financiën en Begroting. De nodige kredieten worden via herverdeling buiten begrotingsronde op de correcte begrotingsartikels voorzien. Er dienen bij de BA 2026 dan ook geen kredieten te worden opgevraagd uit die provisies. Dergelijke begrotingsvoorstellen worden niet weerhouden.

Bij de BA 2026 wordt opnieuw een controle uitgevoerd bij de Vlaamse rechtspersonen en DAB's waarbij mogelijk middelen in het kader van corona, het relanceplan Vlaamse Veerkracht, REPowerEU of de Oekraïne crisis in het saldo zijn terecht gekomen.

Een overzicht van het resultaat van die controle en een voorstel tot terugstorting wordt donderdag 9 april 2026 gepubliceerd. Er wordt met aandrang aan de beleidsdomeinen gevraagd om dit voorstel nauwkeurig na te kijken en eventuele opmerkingen ten laatste maandag 13 april 2026 te bezorgen aan het Departement Financiën en Begroting via de mailbox begrotingszaken@vlaanderen.be.

Alle informatie betreffende de controle-oefening bij de BA 2026 is te vinden in de desbetreffende bijlagen die gepubliceerd worden in BCT onder "Algemene info en adviezen" met documenttype "Algemeen".

Er wordt bovendien uitdrukkelijk op gewezen dat terugvorderingen van uitbetaalde corona-, relance-, REPowerEU- of Oekraïnegelden zonder uitzondering ten goede moeten komen van de algemene middelen. Het is dus absoluut niet de bedoeling om deze als toegewezen ontvangst op een begrotingsfonds op te nemen of niet terug te storten aan de algemene middelen indien de terugvordering bij een DAB of Vlaamse rechtspersoon in ontvangst is genomen.

Indien er toch reeds dergelijke terugvorderingen hebben plaatsgevonden, die nog niet aan de algemene middelen ten goede zijn gekomen en die niet gevat zijn binnen de hierboven vermelde controle-oefening, moet dit aan het Departement Financiën en Begroting worden gemeld op de manier zoals beschreven in de bijlagen die worden gepubliceerd in BCT.

3.2 INDEXATIE

Zoals gebruikelijk wordt bij de BA 2026 de indexatie voor 2026 herzien. Bij de start van de begrotingsronde wordt er een voorlopige berekening van de indexherziening ter beschikking gesteld op BCT, onder "Algemene info en adviezen", waarbij rekening wordt gehouden met de inflatievooruitzichten van het [Federaal Planbureau](#) die gepubliceerd werden op 6 januari 2026:

	BO 2026	BA 2026	
Verwachte evolutie gezondheidsindex	1,5%	1,9%	
Overschrijding spilindex	Jan/26	Dec/25	Dec/26
Aanpassing sociale uitkeringen	Apr/26	Mrt/26	Mrt/27
Aanpassing lonen	Apr/26	Mrt/26	Mrt/27
Loon buiten indexprovisie	1,5%	1,9%	
Niet loon	0%*	0%*	

* Zoals bepaald in artikel 55 van het programmadecreet BO 2025 worden de niet-loonkredieten in 2026 niet geïndexeerd. In datzelfde artikel zijn een aantal uitzonderingen voorzien, waarvoor wel een volledige indexatie geldt.

De inflatievooruitzichten worden gedurende de begrotingsronde verder gemonitord. De effectieve indexherziening wordt in een latere fase van het begrotingsproces berekend o.b.v. de meest actuele inflatievooruitzichten en besluitvorming.

Indien men niet akkoord gaat met het indexatievoorstel BA 2026, zoals berekend in de voorlopige indexberekening o.b.v. de inflatievooruitzichten van 6 januari 2026, dan kan een alternatief, onderbouwd voorstel worden ingediend in BCT op het betrokken begrotingsartikel.

Er wordt dus niet gevraagd om die indexen uit het overzicht over te nemen in de begrotingsvoorstellen. Enkel indien er niet akkoord kan worden gegaan met het indexatievoorstel, dan kan een tegenvoorstel worden ingediend in BCT op het betrokken begrotingsartikel, met gedegen verantwoording in de voorziene tekstruimte.

De overzichten van de automatisch berekende index wordt bij het begin van de begrotingsronde gepubliceerd in BCT onder "Algemene info en adviezen". Er wordt gevraagd deze indexen **niet** op te nemen in de voorstellen op de betrokken begrotingsartikels.

In de voorstellen dient in het veld 'index' enkel iets te worden opgenomen indien er niet akkoord wordt gegaan met het indexatievoorstel of indien het gaat om een indexering die elke begrotingsronde gebeurt op basis van manuele berekeningen.

CENTENINDEX

De Federale Regering heeft in haar begrotingsakkoord beslist om een centenindex op te leggen, waarbij de indexatie van de lonen beperkt wordt tot een indexatie van de eerste 4.000 euro van het bruto maandloon. Alles boven 4.000 euro bruto wordt tweemaal niet geïndexeerd de komende jaren.

Ten tijde van het schrijven van de voorliggende begrotingsinstructies zijn de concrete modaliteiten van de centenindex nog niet gekend. Er zal dus ook nog geen rekening met worden gehouden bij de voorlopige indexberekening die bij de start van de begrotingsronde BA 2026 via BCT gepubliceerd zal worden.

Van zodra de concrete modaliteiten beschikbaar zijn, wordt de impact op de Vlaamse Overheid en de Vlaamse begroting in kaart gebracht en berekend.

INDEXATIE LOONKREDIETEN VOLGENS SYSTEEM INDEXPROVISIE

Bij de opmaak van de begrotingsdocumenten BO 2026 was de spilindex voor het laatste overschreden in januari 2025. Ten gevolge van die overschrijding werden bij de BO 2026 de loonkredieten die de spilindex volgen verhoogd met 2%. Een volgende overschrijding werd destijds verwacht in januari 2026. Hiervoor werden bij de BO 2026 de nodige kredieten voorzien via centrale provisionering bij het Departement Financiën en Begroting.

Ondertussen werd de spilindex ook effectief overschreden, maar wel reeds in december 2025 i.p.v. januari 2026. Hierdoor zullen de sociale uitkeringen en de lonen van het overheidspersoneel in maart 2026 met 2% aangepast worden. Hiervoor zullen bij de BA 2026 de nodige kredieten binnen de centrale indexprovisie bij het Departement Financiën en Begroting voorzien worden.

In de vooruitzichten van 6 januari 2026 verwacht het Federaal Planbureau daarnaast een volgende overschrijding van de spilindex in december 2026, waardoor de sociale uitkeringen en de lonen van het overheidspersoneel in maart 2027 opnieuw met 2% aangepast worden. Ook voor die verwachte overschrijding en de impact ervan op het vakantiegeld 2027 dat ESR-matig aanrekenbaar is op begrotingsjaar 2026 worden bij de BA 2026 de nodige kredieten op de indexprovisie bij het Departement Financiën en Begroting voorzien.

In de loop van het begrotingsproces wordt de inflatieverwachting verder opgevolgd en een bijstelling van de centrale provisionering voorzien indien nodig.

INDEXATIE LOONKREDIETEN BUITEN SYSTEEM INDEXPROVISIE EN NIET-LOONKREDIETEN

De indexatie van de kredieten die het systeem van de spilindex niet volgen, gebeurt op basis van (de vooruitzichten van) de jaarlijkse groeivoet van de gezondheidsindex.

Per 6 januari 2026 verwacht het Federaal Planbureau een groeivoet van de gezondheidsindex (GZI) van 1,9% in 2026 ofwel 0,4%-punt meer dan wat bij de BO 2026 werd ingeschat en toegekend. Voor de niet-loonkredieten is er in 2026 geen indexatie voorzien.

De berekening van de indexherziening BA 2026 is gebaseerd op de kredieten per basisallocatie zoals gekend bij de BO 2026.

Het overzicht van de voorlopige berekening van de indexherziening, op basis van de inflatievooruitzichten van 6 januari 2026, zal bij de start van de begrotingsronde gepubliceerd worden, maar nog niet opgeladen worden op de betrokken begrotingsartikels in BCT. De effectieve indexherziening zal in een latere fase opgeladen worden in BCT op basis van actuelere inflatievooruitzichten.

Voor kredieten waarbij de indexering klassiek gebeurt op basis van manuele berekeningen wordt gevraagd hiervoor de nodige begrotingsvoorstellen in te dienen, inclusief verantwoording en berekening.

3.3 ENERGIEKOSTEN

Voor begrotingsartikelen waar de energiekost een zeer substantieel deel uitmaakt van de totale kost en is erkend als kostendrijver (De Lijn, De Waterweg nv, baggeractiviteiten, ILVO, Plantentuin Meise en Het Facilitair Bedrijf) wordt er, volgens de specifieke berekeningsmodellen, overgegaan tot een eventuele herziening van de voorziene kredieten.

Dergelijke herziening wordt berekend op basis van een PxQ-analyse, ofwel Prijs x Hoeveelheidsanalyse, waarbij uitgegaan wordt van een constant verbruik, ofwel constante Q. Specifiek voor Het Facilitair Bedrijf geldt de berekeningswijze zoals opgenomen in de afsprakennota.

Op basis van een update van de FOD Economie op 14 april 2025 werden de prijzen (excl. btw) voor de BO 2026 vastgesteld. Op basis van een recentere update van de FOD economie, d.d. 6 januari 2026, worden de richtprijzen (excl. btw) voor de BA 2026 als volgt bijgesteld:

	BO 2026 (1)	BA 2026 (2)	Toe te passen verschil (3)
--	-------------	-------------	-------------------------------

Referentiebasis	15/04/2025 (excl. BTW)	7/01/2026 (excl. BTW)	(3) = (2) - (1)
Benzine / liter (E10)	1,3355	1,3000	-0,0355
Diesel / liter (B7)	1,3744	1,3950	+0,0206
Stookolie / liter (Gasolie verwarming (meer dan 2000 l))	0,5896	0,6012	+0,0116

(bron: [FOD Economie](#), publicatie 6 januari 2026)

Voor instellingen die gebruik maken van het systeem van professionele diesel, dient de eventuele bijstelling van de accijnzen - zoals in bovenstaande tabel inbegrepen - bijkomend geneutraliseerd te worden.

Voor wat elektriciteit en aardgas betreft, dient er naar aanleiding van de BA 2026 een analyse van de prijsevolutie (o.b.v. facturen) van 2025 versus 2024 gemaakt te worden, waarbij een retroactieve aanpassing van de kredietbasis 2026 wordt doorgevoerd.

Aan de betrokken entiteiten wordt daarom gevraagd om een samenvatting van de facturen voor elektriciteit en aardgas m.b.t. de jaren 2025 en 2024 aan de Inspectie van Financiën resp. regeringscommissaris en aan de afdeling BOBFO voor te leggen teneinde een correcte analyse mogelijk te maken en voorstellen tot budgetaanpassing te verantwoorden. Hierbij is het van belang op te merken dat een budgettaire aanpassing enkel wordt doorgevoerd als gevolg van een prijseffect (P) en niet als gevolg van een hoeveelheidseffect (Q).

Voorstellen met betrekking tot energiekosten horen in BCT onder andere bijstellingen, niet onder index.

3.4 CONSOLIDATIE

ALGEMEEN

Alle rechtspersonen die deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid, door onder sectorale code 13.12 te ressorteren, dienen in principe een begrotingsrapportering op te maken volgens het ESR 2010-schema. Hierop worden twee uitzonderingen toegepast:

- a) Instellingen die onder de materialiteitsdrempel vallen zoals bepaald in de VCO. Het betreft hybride of privaatrechtelijke rechtspersonen waarvan het totaalbedrag van zowel de ontvangsten als de uitgaven volgens de economische classificatie, exclusief interne verrichtingen, gelijk of lager zijn dan 7 miljoen euro. De Vlaamse rechtspersonen werden bij de BO 2026 laatst getoetst aan de de bepaling m.b.t. de materialiteitsdrempel.

Een overzicht van het toepassingsgebied VCO is terug te vinden op de website fin.vlaanderen.be.

- b) Instellingen die niet behoren tot de Vlaamse deelstaatoverheid

Vanaf de BO 2020 gelden de regels van de VCO die deze instellingen enkel nog een uitvoeringsrapportering oplegt. Voor die instellingen wordt bij de BA 2026 m.a.w. geen ESR- noch MAR-begroting opgevraagd.

Op dit moment is die regeling van toepassing op de volgende instellingen:

- Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (roepnaam: de Watergroep);
- Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem (OPZ Rekem);
- Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel (OPZ Geel);

- Ondersteunend centrum van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB);
- EV Flanders Hydraulics.

Interne stromen naar instellingen die vrijgesteld worden van het indienen van een begroting ten gevolge van de materialiteitsdrempel zoals gedefinieerd in de VCO, dienen op een begrotingsartikel met de ESR-aggregatie “IS” te komen (indien nieuw) of te blijven staan (indien bestaand). Bij de consolidatie zullen deze stromen integraal als ESR-aanrekenbaar worden beschouwd.

SCHOLENGROEPEN

Voor de scholengroepen gaan we ervan uit dat – net zoals bij het gesubsidieerd autonoom onderwijs – de impact op het vorderingensaldo gelijk is aan de toelagen die aan die scholengroepen worden verstrekt. Van hen wordt dus geen ESR-begroting opgevraagd.

INTERRELATIES

Tot en met de begroting 2023 werden interne stromen in de algemene middelen- en uitgavenbegroting, de begrotingen van DAB's en de begrotingen van Vlaamse Rechtspersonen met artikelstructuur gedefinieerd op begrotingsartikel-niveau.

Met de ingang van BCT werd dit principe losgelaten en worden de interrelaties gedefinieerd op basisallocatie-niveau.

Voor de begrotingen van Vlaamse Rechtspersonen met ESR-structuur betekent dit dat sinds 2024 in BCT voor interne stromen ook de tegenpartij binnen de Vlaamse deelstaatoverheid gedefinieerd moet worden.

Wanneer er een nieuwe basisallocatie wordt aangemaakt op een begrotingsartikel of een ESR-code voor een interne stroom, zal telkens de tegenpartij opgegeven moeten worden.

Het identificeren van interrelaties op basisallocatie-niveau betekent ook dat een interrelatie tussen entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid kan worden gedefinieerd voor OP-, OL-, PA- en LE-artikels. Indien een dergelijke interrelatie zich voordoet op één van die artikels, moet in BCT worden aangeduid wie de tegenpartij is binnen de Vlaamse deelstaatoverheid.

De ontvangsten en uitgaven op ESR-codes 93.00 / 94.00 / 98.00 / 99.00 vragen extra aandacht, aangezien het op deze codes mogelijk is om zowel tegenpartijen te hebben die behoren tot de Vlaamse deelstaatoverheid als tegenpartijen die niet behoren tot de Vlaamse deelstaatoverheid. Wanneer het gaat om een stroom tussen entiteiten behorende tot de Vlaamse deelstaatoverheid moet deze worden afgesplitst op een aparte basisallocatie en op die basisallocaties de correcte tegenpartij te definiëren, ten einde ook die interrelaties correct in kaart te kunnen brengen.

Aanduiden correcte tegenpartij: In BCT moet er voor elke budgetwijziging op IS- of OI-artikels van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap de correcte tegenpartij binnen de Vlaamse deelstaatoverheid worden aangeduid. Ook voor OP-, OL-, PA- en LE-artikels wordt gevraagd de correcte tegenpartij aan te duiden indien het gaat om een financiële stroom tussen entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid.

Gelijkaardig moeten ook in de begrotingen van Vlaamse Rechtspersonen de correcte tegenpartijen binnen de Vlaamse deelstaatoverheid worden gedefinieerd op de basisallocaties van IS- en OI-artikels en waar toepasselijk op OP-, OL-, PA- en LE-artikels voor rechtspersonen met een artikelstructuur of op de overeenkomstige ESR-codes voor rechtspersonen met een ESR-structuur.

Belangrijke extra opmerking betreffende de uitvoering van de begroting: Het kan niet de bedoeling zijn om basisallocaties die gedefinieerd werden voor 1 specifieke tegenpartij ook te gebruiken voor andere tegenpartijen in uitvoering (Orafin). Telkens moet voor iedere geconsolideerde tegenpartij eerst een nieuwe basisallocaties worden aangevraagd in BCT, pas daarna kan overgegaan worden tot uitvoering naar deze nieuwe tegenpartij.

Er dienen bij de BA 2026 geen nieuwe begrotingsartikelen met ESR-aggregatie “IS”, ofwel “Interne Stroom” aangemaakt te worden naar aanleiding van een gebeurlijke consolidatie.

In het geval van een interrelatie dient de ontvanger de aanrekeningsregels te volgen van de toekenner.

3.5 PERSONEEL

WEDDEDRIFT - ENDOGENE GROEI

Het Agentschap Overheidspersoneel (AgO) levert voor het begrotingsjaar 2026 bij de BA 2026 een voorstel over alle betrokken entiteiten aan om de toenemende kosten door de stijging in anciënniteit en in salaristrappen meer evenwichtig over de betrokken departementen en agentschappen te verdelen.

Hiervoor worden bijgevolg geen afzonderlijke voorstellen verwacht.

VEREVENINGSPROCEDURE – EXPEDITIE TALENT

Op 1 juni 2024 trad Expeditie Talent bij de entiteiten van de diensten Vlaamse overheid in werking (excl. nautische keten en buitenlandspersoneel van lokaal recht; cf. VR 2024 2903 DOC.0424-0429). Met de vereveningsprocedure worden de recurrente meerkosten en -opbrengsten bij de betrokken entiteiten onderling gecompenseerd. Daarnaast wordt ook de recurrente meerkost opgevangen die het gevolg is van de loutere inschaling naar de eersthogere salarisschaal in het salarissysteem op basis van evaluatie.

Het Agentschap Overheidspersoneel (AgO) zal bij de BA2026 een voorstel van verdeling over alle betrokken entiteiten aanleveren en dit zowel voor de vereveningsprocedure als voor de vrijwillige overstap naar het salarissysteem op basis van evaluatie.

Hiervoor worden bijgevolg geen afzonderlijke voorstellen vanuit de betrokken entiteiten verwacht.

REFERENTIEBEDRAGEN NIEUWE WERVINGEN

Voor de aanwerving van bijkomende personeelsleden moet de betrokken entiteit zelf voorzien in de volledige personeelskost, zowel in de eigenlijke loonkost als in de bijhorende pensioenbijdragen en ‘rugzakjes’ (zie hierna).

Om deze totale personeelskost te bepalen, wordt verwezen naar de tabel ‘Wervingskost salarissysteem evaluatie’ op de [webpagina](#) van AgO. Er wordt op gewezen dat bij personeelsuitbreidingen steeds het akkoord van de minister bevoegd voor bestuurszaken vereist is. Bestuurszaken wordt op de hoogte gebracht van ingediende voorstellen in die zin.

Voor een onvolledig jaar van tewerkstelling worden de bedragen pro rata berekend op basis van de geplande datum van indiensttreding.

Voor tijdelijke personeelsuitbreidingen gelden dezelfde regels als bij overige personeelsuitbreidingen, met dien verstande dat wanneer de tijdelijke personeelsuitbreiding afloopt een begrotingsvoorstel ingediend wordt om de compensaties (incl. voor pensioenbijdragen en indexkost) terug te draaien.

- *Bijdragen aan het Vlaams Pensioenfonds en de responsabiliseringsbijdrage:*

Aangezien de volledige personeelskost bij nieuwe wervingen moet worden gedragen door de wervende entiteit, werd ook de kost voor de bijdragen aan het Vlaams Pensioenfonds (voor contractueel personeel) en de responsabiliseringsbijdragen (voor statutair personeel) aan deze tabellen toegevoegd. Bij het indienen van de begrotingsvoorstellen wordt gevraagd om ook deze kost eerst te budgetteren op de eigen loonkredieten. Gelijktijdig wordt een voorstel ingediend om dit bedrag te compenseren naar de daarvoor bestemde begrotingsartikels:

- CB0-1CCD2CA-LO (loonartikel DFB) voor statutair personeel (gezagsfunctie);
- SGO-1SKC2TD-LO (loonartikel AgO) voor contractueel personeel.

Op de webpagina van AgO wordt een overzicht gegeven op welke manier deze pensioenbijdragen moeten gecompenseerd worden zowel bij personeelsuitbreidingen als personeels- en vacatureoverdrachten.

- *Werkingskosten ('rugzakjes'):*

Bij de aanwerving van bijkomende personeelsleden wordt één vastgelegd bedrag voorzien om de persoonsgebonden werkingskosten op te vangen (cf. tabel 'Wervingskost salarissysteem evaluatie' op de webpagina van AgO). Dit bedraagt meer bepaald 8.725 euro (waarvan 5.225 euro recurrent en 3.500 euro eenmalig) en kan als volgt worden opgedeeld:

• Werkingskosten	2.500 euro
• werkingskosten – ICT	2.725 euro
• investeringen (eenmalig)	2.500 euro
• investeringen – ICT (eenmalig)	1.000 euro

BIJDRAGE POOL DER PARASTATALEN

De agentschappen met rechtspersoonlijkheid (ARP's) zijn verplicht een bijdrage te betalen aan de Pool der parastatalen voor hun statutaire personeelsleden. Die Pool, die beheerd wordt door de Federale Pensioendienst, staat namelijk in voor de uitbetaling van hun rustpensioenen. De ARP's krijgen daarvoor de nodige kredieten vanuit de algemene middelen toegewezen.

Bij overdracht van een statutair personeelslid van een ARP naar een entiteit van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap dient de bijdrage aan de Pool der parastatalen toe te komen aan de algemene middelen.

Bijdragepercentage pool der parastatalen

Het percentage van de bijdrage van de instellingen die aangesloten zijn bij de Pool der parastatalen neemt toe van 52,5% naar 53%. Bij de BO 2026 werd hiervoor binnen F&B een provisie voorzien. Die zal bij de BA 2026 in één globale beweging herverdeeld worden op basis van de salariskostgegevens van de betrokken entiteiten beschikbaar bij het Agentschap Overheidspersoneel.

Hiertoe worden dus geen individuele voorstellen ingewacht.

AANPAK HERVERDELING WERKING NAAR LONEN

In het regeerakkoord wordt gesteld dat, waar externen door internen kunnen worden vervangen, werkingsbudgetten worden omgezet naar bijkomende loonbudgetten. Loonkredieten hebben echter door indexaties bijkomende en oplopende kosten terwijl in deze regeerperiode op de werkingsmiddelen een

vooropgestelde besparing van toepassing is door middel van niet-indexatie. Daarom wordt in deze regeerperiode bij elke herverdeling van werkingskrediet naar loonkrediet een forfaitaire kost afgehouden ten voordele van algemene middelen in verhouding tot de verwachte indexatiekost van de loonkredieten tot en met 2029. Hiermee zal de indexatie van de loonkredieten in de volgende jaren volledig worden gedekt.

Voor 2026 bedraagt die recurrente, forfaitaire kost 8%. Er wordt gevraagd deze afhouding als bijstelling te verwerken op het werkingskrediet (vertrekkende begrotingsartikel).

3.6 WERKING BA LIGHT

Zoals supra reeds aangegeven wordt de BA 2026 opnieuw als BA light georganiseerd. Het uitgangspunt van een BA light houdt onder andere in dat inhoudelijk niet de volledige BO 2026 wordt herzien. De mogelijkheden tot aanpassing zijn beperkt.

Meer informatie betreffende de indiening van begrotingsvoorstellen en de reikwijdte van voorstellen die kunnen worden ingediend bij de BA 2026 is hieronder te vinden.

Reeds doorgevoerde aanpassingen buiten de begrotingsronde (herverdelingen en aangepaste begrotingen) moeten niet ingeschreven worden in de ronde BA 2026. De wijzigingen nogmaals opnemen in de begroting BA 2026 zou betekenen dat de desbetreffende wijzigingen dubbel worden doorgevoerd.

OPMAAK DECREETSBEPALINGEN MIDDELEN- EN UITGAVENDECREET

Voor het indienen van voorstellen (tot wijziging) van **decreetsbepalingen voor het middelen- en uitgavendecreet** geldt dat er bij de BA-light **geen nieuwe uitzonderingen op algemene begrotingsregels** worden aanvaard (VAK-overdrachten, herverdelingsmogelijkheden over begrotingsprogramma heen, ...) tenzij hierover al eerder expliciete afspraken zijn gemaakt. Binnen de begrotingsronde zelf blijven budgetneutrale compensaties over programma's heen mogelijk.

De inschrijving van een decreetsbepaling in het verleden vormt geen basis voor verdere inschrijving.

Wetgevingstechnisch kan het Vlaams Parlement als wetgevend orgaan in een decreet geen beslissingsbevoegdheid toekennen aan een individueel lid van de Vlaamse Regering. Alleen de Vlaamse Regering zelf kan dat. Een decreet kan dus alleen bevoegdheden toewijzen aan de Vlaamse Regering (trapsgewijze delegatie).

In decreetsbepalingen kunnen geen verwijzingen naar de bevoegde minister worden opgenomen, enkel delegatie aan de Vlaamse Regering. Indien nodig kan een voorstel van bijkomende delegatie via besluit worden geformuleerd **door het bevoegde beleidsdomein**.

De verantwoording bij een decreetsbepaling wordt vooraf ingevuld in de digitale fiches in BCT op basis van de referentieronde. Er wordt nadrukkelijk gevraagd om aandacht te schenken aan de kwaliteit van de verantwoording. Elke wijziging t.o.v. de BO26 wordt vermeld in de verantwoording bij de decreetsbepalingen.

De opgegeven verantwoording zal **integraal** overgenomen worden in de verantwoording bij het uitgaven- en middelendecreet dat overgemaakt wordt aan het Vlaams Parlement. Gelieve hiermee rekening te houden bij het schrijven van de verantwoording.

De decreetsbepalingen worden geclusterd per beleidsdomein. Dit heeft tot gevolg dat decreetsbepalingen voor herverdelingen worden opgenomen bij het vertrekkende beleidsdomein. Wanneer vanuit meerdere

beleidsdomeinen naar een unieke ontvanger kan worden herverdeeld, wordt de decreetbepaling uitzonderlijk bij het ontvangende beleidsdomein opgenomen.

SUBSIDIES

De toekenning van subsidies kan enkel gebeuren op basis van een decreet. Subsidies die geen inhoudelijke decretale basis hebben, moeten worden opgenomen in de decreetsbepalingen van het uitgavendecreet.

De omschrijving van de subsidie in het uitgavendecreet stemt overeen met de omschrijving van een basisallocatie ressorterend onder het begrotingsartikel waarbij de rechtsgrond wordt ingeschreven. Rechtsgronden in het uitgavendecreet worden enkel aanvaard indien die omschrijving voldoende concreet is.

Als een rechtsgrond voor een subsidie wordt gecreëerd in het uitgavendecreet moeten de minimale elementen van het subsidiekader, zoals vastgelegd in artikel 76/2 van de VCO, worden ingevuld in het toekenningsbesluit.

Sinds de BO 2021 kan het artikel voor de subsidies met een rechtsgrond in het uitgavendecreet drie delen bevatten:

1. subsidies die geen decretale basis hebben in een inhoudelijk decreet;
2. toelagen die geen decretale basis hebben in een inhoudelijk decreet;
3. subsidies die geen decretale basis hebben in een inhoudelijk decreet en met gekend bedrag en begunstigde.

Subsidies waarvan de begunstigde en het bedrag bekend zijn, mogen op basis van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (hierna: BVCO) bij ministerieel besluit worden toegekend als ze opgenomen worden in de uitgavenbegroting en **ze geen andere rechtsgrond hebben en geen toelage uitmaken (nominatieve subsidies)**. Herhaling van de subsidies met gekend bedrag en begunstigde in een andere paragraaf is overbodig. Bij voorstellen voor subsidies die in meerdere paragrafen voorkomen moet uit de verantwoording duidelijk blijken dat de subsidies waarvan het bedrag en begunstigde gekend zijn, niet vervat zitten onder een andere paragraaf dan de paragraaf voor de nominatieve subsidies. Indien dit niet duidelijk blijkt, kunnen de nominatieve subsidies geschrapt worden. Gelieve hier extra aandacht aan te besteden bij het indienen van de voorstellen.

Voor subsidies met gekend bedrag en begunstigde wordt steeds een maximumbedrag opgenomen. Er is bij overschrijding van het maximumbedrag geen rechtsgrond voor het bedrag van de overschrijding. Houd dus ook rekening met hogere subsidiebedragen door indexaties.

In de voornoemde decreetsbepalingen betreffende subsidies wordt in een aparte paragraaf voorzien in bepalingen inzake toelagen en dotaties die enkel een rechtsgrond hebben in het uitgavendecreet.

AUTOMATISCHE SUBSIDIES

De algemene aanrekeningsregels in de VCO (artikel 34 e.v.) stellen dat een verbintenis, zodra aan de vermelde voorwaarden is voldaan, wordt vastgelegd voor het totale bedrag van de verplichtingen die eruit voortvloeien, ongeacht de uitvoeringstermijn.

Op die algemene regels wordt een uitzondering voorzien voor de automatische subsidies. Art. 34, §1, 3de lid van de VCO stelt immers dat bepaalde subsidies die meerjarig zijn en waarbij de ontvanger jaarlijks automatisch de subsidie volgens bepaalde objectieve parameters (zonder verdere subjectieve beoordeling) ontvangt, jaarlijks kunnen worden vastgelegd. Die jaarlijkse vastlegging is evenwel enkel mogelijk als dat wordt toegelaten in het uitgavendecreet.

Wanneer is een subsidie een automatische subsidie? Die voorwaarden zijn cumulatief te vervullen.

1. Het toekennen van de subsidie en de procedure daarvoor moet gebaseerd zijn op een specifiek inhoudelijk decreet (of een in uitvoering daarvan genomen besluit). Subsidies die louter gebaseerd zijn op het uitgavendecreet kunnen nooit automatische subsidies zijn.
2. Het decreet (of een in uitvoering daarvan genomen besluit) legt de modaliteiten inzake de toekenning van de subsidie (bedrag, categorieën begunstigden, voorwaarden, ...) vast. Het voldoen aan deze modaliteiten creëert een recht op de subsidie waarvan niet kan worden afgeweken. Er is dan ook geen enkele appreciatie-bevoegdheid vanwege de subsidieverstrekker inzake het al dan niet toekennen ervan.
3. Er is ten aanzien van de begunstigde een engagement vanwege de subsidieverstrekker om gedurende meerdere jaren een subsidie toe te kennen. Dit meerjarig engagement staat los van de concrete vereffeningskalender.
4. De eerste toekenning van de subsidie wordt beoordeeld op basis van objectieve parameters. Als op basis van deze parameters de subsidie toegekend wordt, volgt er nadien geen verdere subjectieve beoordeling meer die de toekenning van de subsidie kan beïnvloeden. M.a.w. eens toegekend, blijft de begunstigde de subsidie ontvangen zolang hij aan de objectieve parameters voldoet.

In de memorie van toelichting bij VCO zijn onderstaande voorbeelden opgenomen:

- *Alle vormen van de vanaf 1/1/2019 van toepassing zijnde gezinstoelagen: bij het eerste kind moet een aanvraag gedaan worden, daarna verloopt de toekenning jaarlijks automatisch o.b.v. parameters. De jaarlijks toegekende kredieten zijn voor de begunstigde geen reden om de toelagen niet te ontvangen.*
- *Subsidie voor kinderopvang: eenmalige beoordeling van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor subsidie (o.a. erkenning) en vervolgens ontvangt men 10 jaar subsidie o.b.v. parameters. Dit is een limitatief krediet.*
- *Vlaamse ondersteuningspremie: eenmalige beoordeling of een werkgever een werknemer met een arbeidshandicap tewerkstelt en aan de nodige voorwaarden voldoet. In de 19 daaropvolgende kwartalen verkrijgt men automatisch de subsidie.*
- *Transitiepremie werkzoekenden naar ondernemerschap: een maandelijkse transitiepremie voor ondernemers kan worden toegekend aan een werkzoekende die zich in het Vlaamse Gewest vestigt als zelfstandige in hoofdberoep nadat hij een prestarterstraject met succes heeft beëindigd. Nadien wordt dit een automatische verkrijging gedurende 24 maanden.*
- *Loonmodel: de school dient een erkenning te krijgen dat ze een bepaald type onderwijs aanbiedt. Daarna worden de subsidies toegekend o.b.v. aantal leerlingen en lestijden.*
- *Premie voor basiseducatie: bijkomend budget op het loonmodel o.b.v. bepaalde parameters. De verduidelijking van de aanrekening op het vastleggingskrediet houdt geen verband met het al dan niet limitatief karakter van de subsidies.*

MINISTERIEBEGROTINGEN

Voor de **ministeriebegrotingen** ligt de focus bij de BA light op budgetneutrale compensaties.

Er wordt met aandrang gevraagd om de budgetnoden voor 2026 zo goed als mogelijk in te schatten en hiertoe de nodige compensaties voor te stellen. Dit moet toelaten het aantal **eindejaarsverschuivingen tot een minimum te beperken**.

Compensaties met een negatieve impact op het vorderingensaldo van de Vlaamse begroting en compensaties die vertrekken van een artikel met open end regelingen worden niet aanvaard. Ook compensaties ter initiatie van nieuw beleid worden niet weerhouden. Dergelijke compensaties stroken niet met de afwezigheid van beleids- en begrotingstoelichtingen bij de BA 2026. Compensaties van eerder herverdeelde relance-, REPowerEU- of Oekraïemiddelen worden evenzeer niet aanvaard.

Naast compensaties kunnen ook voor de volgende categorieën voorstellen worden ingediend:

- budgetwijzigingen die de zuinigheid van de begroting ten goede komen;
- De besparing van 120 miljoen euro uit efficiëntiewinsten binnen de Vlaamse Overheid. Die besparing wordt bij de BA 2026 verdeeld over de betrokken entiteiten;
- actualisaties van open end regelingen ten gevolge van gewijzigde parameters;
- actualisatie van de algemene ontvangsten van FB o.b.v. macro-economische parameters;
- budgetaanpassingen in het kader van de financiële operaties van FB;
- bijstellingen van de centrale provisies voor relance, Oekraïne en REPowerEU;
- herziening indexatie en energieprijzen;
- de verschillende onderdelen beschreven onder het hoofdstuk “Personeel” van deze instructies;
- de afromingsoperatie van herverdeelde relance-, REPowerEU- en Oekraïnemiddelen;
- de budgetten betreffende EU-subsidies kunnen worden geactualiseerd o.b.v. de meest recente informatie.

De minimale invulling van de BA 2026 houdt in dat de bij de BO 2026 begrote ontvangsten en uitgaven van begrotingsfondsen niet worden herzien, met uitzondering van begrotingsfondsen die intrinsiek verbonden zijn aan de actualisatie van open end regelingen.

Er kunnen voorstellen worden ingediend tot wijziging van de ontvangsten- en uitgavenartikels voor de aanrekening van Europese subsidies. Het gaat om zuiver technische aanpassingen waarbij de (verwachte) snelheid van uitvoering van projecten gefinancierd met Europese middelen afwijkt van de inschatting bij de BO 2026. De procedure tot aanpassing van kredieten voor Europese subsidies buiten begrotingsronde blijft echter ook nog steeds van toepassing en dus evenzeer een mogelijkheid.

Alle begrotingsvoorstellen worden geanalyseerd en geëvalueerd door het Departement Financiën en Begroting. Hiervoor is een gedegen onderbouwing via de verantwoording en bijlagen onontbeerlijk.

BEGROTINGEN DIENSTEN AFZONDERLIJK BEHEER EN VLAAMSE RECHTSPERSONEN

Ook voor de opmaak van begrotingen van DAB's en Vlaamse rechtspersonen geldt een minimale invulling. De focus ligt ook hier op budgetneutrale compensaties en op de doorvertaling van wijzigingen van de toelage. In het geval van een compensatie met effect op de toelage van een DAB of rechtspersoon wordt er verwacht dat die budgetneutraal doorvertaald wordt in de begroting van de betrokken instelling.

Dit betekent dat onder andere volgende voorstellen tot aanpassing in principe niet worden weerhouden:

- aanpassing van de eigen ontvangsten en de doorvertaling ervan naar de uitgavenzijde van de begroting;
- aanpassing van de saldo-evolutie (de enige voorziene saldo-evoluties zijn die ten gevolge van (generieke) budgetwijzigingen doorgevoerd door het Departement Financiën en Begroting, zoals de afromingsoperatie van herverdeelde relance-, REPowerEU- en Oekraïnemiddelen);
- niet-budgetneutrale compensaties binnen de begroting van een instelling.

Hierop gelden echter enkele uitzonderingen:

- Er wordt gewerkt met een beperkte lijst aan (grote) instellingen. Voor die instellingen wordt de mogelijkheid voorzien om de eigen ontvangsten her in te schatten en te vertalen naar de uitgavenzijde van de begroting en om de vereffeningskredieten, waarop een vereffeningskalender speelt, te herraamen. De lijst van die instellingen is te vinden aan het einde van dit hoofdstuk en is gebaseerd op de lijst van significante instellingen zoals gebruikt in de controlestrategie van het Rekenhof voor de rekeningen 2025.

- Daarnaast kunnen ook nog begrotingswijzigingen worden ingediend indien die wijzigingen rechtstreeks verbonden zijn aan budgetaanpassingen voor de financiële operaties van het Departement Financiën en Begroting.

Alle DAB's en te consolideren Vlaamse rechtspersonen moeten, tenzij zij vrijgesteld werden cfr. eerdere bepalingen in deze omzendbrief (zie supra), hun begroting opmaken conform het [ESR-2010](#) stelsel. De rechtspersonen die een artikelstructuur hebben, dienen hun begrotingen in artikelstructuur in. Bij rechtspersonen die nog werken met een ESR-begroting is het van belang de ontvangsten resp. uitgaven van de correcte ESR-codes te voorzien in het kader van het narekenen van de normnaleving en consolidatie.

Gezien bij ESR de codering beperkt is tot maximaal 4 cijfers dreigt bij de ESR-begrotingen essentiële informatie verloren te gaan. De presentatie van de begroting zoals in ESR-code opgemaakt dient echter toch dezelfde beleidsinformatie en doorzichtigheid te bieden als een interne werkingsbegroting. Daarom moet de codering verder worden gedetailleerd tot op het niveau van de bij decreet beschreven opdracht(en) van de Vlaamse rechtspersoon.

Lijst van significante instellingen BA 2026
Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming
Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel/Lantis
De Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
De Vlaamse Waterweg
Fonds voor de Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur (Minafonds)
Fonds voor Innoveren en Ondernemen
Opgroeien Regie
Participatiemaatschappij Vlaanderen
Universiteiten en hogescholen
Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG)
Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
Vlaams Energiebedrijf
Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
Vlaams Maatschappij voor Sociaal Wonen
Vlaams Woningfonds
Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
Vlaamse Vervoersmaatschappij – de Lijn

4. BO 2027: TIMING EN PROCEDURE

De volgende subhoofdstukken geven verdere toelichting bij de timing en procedure bij de BO 2027. Een snel overzicht van de timing is bovendien te vinden in onderstaande tabel.

Openen begrotingsrondes BO 2027 in BCT	Donderdag 16 april
Deadline indienen begrotingsvoorstellen	Woensdag 20 mei
Technische bilaterales (TB1)	Maandag 8 juni t.e.m. vrijdag 26 juni
Technische bilaterales (TB2 – indien nodig)	Maandag 6 juli t.e.m. vrijdag 10 juli
Septemberverklaring	Maandag 21 of 28 september
Uiterste datum indiening fiches programmadecreet	Woensdag 23 of 30 september, 18u00
Deadline indiening Vlaamse bijdrage ontwerpbegrotingsplan	Vrijdag 2 oktober
Principiële goedkeuring programmadecreet	Vrijdag 9 oktober
Bevriezing begrotingscijfers	Vrijdag 2 oktober
Definitieve goedkeuring ontwerp van middelendecreet, uitgavendecreet en algemene toelichting	Vrijdag 16 oktober
Definitieve goedkeuring ontwerp van programmadecreet en meerjarenraming	Vrijdag 23 oktober

4.1 BCT

De volledige begrotingsronde BO 2027, m.u.v. het programmadecreet, verloopt via BCT. Dit betekent dat alle nodige informatie binnen het systeem zal worden opgeladen, de begrotingsvoorstellen via BCT moeten worden ingediend en dat ook alle stappen nadien via BCT verlopen.

Alle nodige informatie om van start te kunnen gaan en toegang te krijgen tot het systeem, alsmede wat extra informatie over het systeem zoals de verschillende modules die bestaan binnen BCT, is te vinden op de volgende [webpagina](#).

Informatie rond het gebruik en invullen van begrotingsvoorstellen in BOBA is in de eerste plaats te vinden in de help-module van BCT en het informatie-icoontje dat op verschillende plaatsen binnen de applicatie te vinden is.

Er is ook een helpdesk voorzien voor BCT. De link naar de helpdesk kan zowel op de hierboven vermelde webpagina worden gevonden als via de help-module van BCT zelf.

4.2 OPMAAK EN INDIENING VAN VOORSTELLEN

Het Departement Financiën & Begroting voorziet om op donderdag 16 april 2026 de begrotingsronde BO 2027 te openen in de module Begrotingsopmaak en -aanpassing van BCT. Vanaf dat moment zal het dus mogelijk zijn om in de applicatie de begrotingsvoorstellen voor te bereiden.

Binnen die begrotingsronde van de module Begrotingsopmaak en -aanpassing zal ook beleidsdomeinoverschrijdende informatie, zoals de tussentijdse overzichten van de indexberekening, te vinden zijn.

De voorstellen dienen ten laatste op woensdag 20 mei 2026 te worden ingediend. Die deadline geldt zowel voor begrotingsartikels als decreetsbepalingen en begrotingen van rechtspersonen. De dag nadien zal de fase voor het opmaken van de begrotingsvoorstellen onherroepelijk worden afgesloten door de afdeling BOBFO van het Departement Financiën en Begroting. Eventuele decreetsbepalingen, begrotingsartikels en/of begrotingen van rechtspersonen die de workflow nog niet volledig doorlopen hebben zullen op dat moment automatisch

afgesloten worden en als ingediend worden beschouwd. Het zal niet meer mogelijk zijn nog aanpassingen aan te brengen.

De stap van kabinet is de laatste stap in de workflow voor de opmaak van begrotingsvoorstellen. Begrotingsvoorstellen die worden goedgekeurd in die stap zullen als **finaal** worden beschouwd en **definitief worden doorgestuurd naar het Departement Financiën en Begroting**. Aanpassingen nadien zijn niet meer mogelijk, ook niet indien de deadline voor het indienen van begrotingsvoorstellen nog niet is gepasseerd.

De bevoegde kabinetten dienen de door hen goedgekeurde voorstellen ten laatste in op **woensdag 20 mei 2026**. De dag nadien zullen alle begrotingsartikels, decreetsbepalingen en begrotingen van rechtspersonen onherroepelijk als ingediend worden beschouwd. Het zal niet meer mogelijk zijn nog aanpassingen aan te brengen.

Indien er voorstellen tot begrotingsaanpassing van rechtspersonen worden ingediend, zien de bevoegde kabinetten er eveneens op toe dat **uiterlijk dezelfde dag het advies van de gemachtigde van financiën/regeringsafgevaardigde** voor de begroting van de rechtspersonen wordt aangevraagd.

In BCT is voor de rol van begrotingscoördinator de functionaliteit voorzien tot het exporteren van een bundel (in PDF of Word). Er kan een bundel van de voorstellen worden getrokken voor begrotingsartikels, de begrotingen van rechtspersonen en de decreetsbepalingen.

Vanaf begrotingsronde BA 2026 is het ook mogelijk om PDF-bijlagen toe te voegen aan een PDF-bundel die in BCT gegenereerd wordt. Bijlagen met een ander bestandstype dan PDF kunnen niet automatisch worden toegevoegd bij het bundelen. Er wordt dus gevraagd om alle bijlagen die in de bundel thuishoren ook in PDF als bijlage toe te voegen in BCT. Opgelet: indien het bronbestand van de bijlage een excelbestand betreft, is het de bedoeling om de bijlage ook nog steeds in excel op te laden in BCT zodat de achterliggende formules en berekeningen kunnen worden geraadpleegd.

Er wordt gevraagd om ten laatste 1 werkdag na de deadline van het indienen van de voorstellen de drie verschillende bundels in BCT op te laden onder “Algemene info en adviezen” (pad: Begrotingsopmaak en -aanpassing → Ronde selecteren → Basis → Algemene info & adviezen) en daarbij te kiezen voor het juiste type document per bundel (bundel artikels, bundel decreten of bundel rechtspersonen) en bij elke bundel het betrokken beleidsdomein en de bevoegde minister aan te duiden. De naamgeving van de documenten wordt als volgt opgemaakt: “Bundel_typebundel(=artikels, rechtspersonen of decreten)_beleidsdomein of entiteit_Minister”.

Er wordt gevraagd om gelijktijdig ook de verschillende bundels via mail te bezorgen aan:

7. De bevoegde Inspecteur van Financiën;
8. Het kabinet Financiën en Begroting, t.a.v. ann.vanassche@vlaanderen.be;
9. Het kabinet van de Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management t.a.v. karolien.kaisz@vlaanderen.be;
10. Het kabinet van de Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd t.a.v. maxim.persyn@vlaanderen.be;
11. Het kabinet van de Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij t.a.v. georges.nagels@vlaanderen.be;
12. De dienst Begrotingszaken van het Departement Financiën en Begroting t.a.v. begrotingszaken@vlaanderen.be en secretariaatbobfo@vlaanderen.be;

Er wordt gevraagd om de bundels ten laatste **1 werkdag na de deadline voor het indienen van voorstellen** in pdf-formaat en met paginanummering op te laden in de daarvoor voorziene ruimte in de module Begrotingsopmaak en -aanpassing van BCT en door te sturen naar de bovenstaande mailinglijst.

Indien n.a.v. opmerkingen gedurende de voorbereidingsfase van de technische bilaterale extra informatie, toelichting of andere verantwoording wordt opgemaakt bij de begrotingsvoorstellen en opgeladen als bijlagen in BCT, wordt gevraagd om ten laatste 2 werkdagen voor de aanvang van de technische bilaterale een update van de bundels inclusief bijkomende informatie door te sturen naar bovenstaande mailinglijst zodat alle deelnemers over de laatste informatie beschikken tijdens de technische bilaterale bespreking.

Ook indien er een tweede technische bilaterale bespreking wordt georganiseerd omwille van ontbrekende informatie en verantwoording (zie infra), wordt gevraagd om de bijkomende informatie zowel tijdig op te laden in BCT als te bezorgen aan bovenstaande mailinglijst. De bijkomende informatie wordt minimaal 5 werkdagen voor aanvang van de tweede technische bilaterale vergadering bezorgd.

4.3 ADVIEZEN VAN DE INSPECTIE VAN FINANCIËN EN REGERINGSCOMMISSARISSEN

Beide adviezen worden gepubliceerd op de daarvoor voorziene plaats binnen de BOBA-module van BCT en worden ten minste 3 werkdagen voor aanvang van de technische bilaterale ingewacht.

De adviezen van de regeringscommissarissen en IF zullen na afloop van de politieke bilaterales ter beschikking worden gesteld van het Rekenhof.

Er wordt aan de regeringscommissarissen en IF gevraagd om in de bestandsnaam van het document duidelijk te verwijzen naar de rechtspersoon of het beleidsdomein/beleidssector waarop het advies betrekking heeft.

Aan de regeringscommissarissen wordt gevraagd hun advies te mailen naar begrotingszaken@vlaanderen.be en secretariaatbobfo@vlaanderen.be. Hierna zal het door de afdeling BOBFO opgeladen worden op de daarvoor voorziene plaats binnen BOBA.

Aan IF wordt gevraagd om bij het opladen van het advies in BCT het betrokken beleidsdomein en de bevoegde minister aan te duiden.

Het sjabloon voor het advies van de regeringscommissarissen wordt hen persoonlijk via afzonderlijke mail bezorgd.

4.4 TECHNISCHE BILATERALES

De technische bilaterales gaan door van **maandag 8 juni 2026** tot en met **vrijdag 26 juni 2026** met volgende deelnemers:

1. Kabinet Financiën en Begroting;
2. Kabinet functionele minister;
3. Kabinet van de Minister-president en de kabinetten van de Viceminister-presidenten (waarnemers);
4. Inspectie van Financiën;
5. Indien van toepassing, de regeringscommissaris
6. De dienst Begrotingszaken van het Departement Financiën en Begroting;
7. Begrotingcoördinator van het beleidsdomein
8. Eventueel extra technische experts voor wat betreft de kostendrijvers en (groepen van) instellingen.

De kalender van de vergaderingen wordt per bevoegde minister opgebouwd:

Datum	Minister
Maandag 8 juni	Brouns (incl. Aquafin)
Dinsdag 9 juni	Brouns (incl. Aquafin)
Woensdag 10 juni	Bonte
Donderdag 11 juni	Diependaele
Vrijdag 12 juni	Diependaele
Maandag 15 juni	Gennez
Dinsdag 16 juni	Gennez
Woensdag 17 juni	Weyts
Donderdag 18 juni	Demir
Vrijdag 19 juni	Demir
Maandag 22 juni	De Ridder
Dinsdag 23 juni	De Ridder
Woensdag 24 juni	Crevits
Donderdag 25 juni	Van Achter
Vrijdag 26 juni	Reserve

De vergaderingen vinden fysiek plaats in vergaderzaal 15.Z.01 op de 15^{de} verdieping van het Marie-Elisabeth Belpairegebouw.

De agenda van de bespreking wordt door het kabinet van de betrokken minister voorbereid en uiterlijk drie werkdagen voor de technische bilaterale rondgestuurd naar de deelnemers. De besprekingen gaan dagelijks door van **9u tot 13u en van 14u tot 18u**. Gelieve hiermee rekening te houden in de agenda.

Indien nodig, bijvoorbeeld omwille van ontbrekende of onvoldoende toelichting en verantwoording, worden er bij de BO 2027 **tweede technische bilaterale besprekingen** georganiseerd. Die besprekingen zullen worden georganiseerd in de week van **6 t.e.m. 10 juli** en zullen doorgaan in vergaderzaal **15.Z.01 op de 15^{de} verdieping van het Belpairegebouw**. De beslissing om al dan niet over te gaan tot een tweede technische bilaterale bespreking wordt gemaakt tijdens de eerste technische bilaterale vergadering.

Mits er geen tweede technische bilaterales nodig zijn, worden de verslagen van de technische bilaterales uiterlijk begin juli (3/7) ter beschikking gesteld op de daarvoor voorziene plek in BCT. Indien er voor een beleidsdomein wel tweede bilaterales nodig zijn, zullen de verslagen pas half juli ter beschikking worden gesteld.

4.5 POLITIEKE BILATERALES

De politieke deliberatie zal worden gehouden met het oog op de septemberverklaring in het Vlaams Parlement op **maandag 21 of 28 september 2026**.

4.6 FINALISATIE BEGROTINGSDOCUMENTEN

OPMAAK DECRETEN EN BIJLAGEN

Nadere instructies qua timing en procedure zullen volgen met het oog op de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering op **vrijdag 16 oktober 2026**. In dat licht kan ook reeds worden meegegeven dat op **vrijdag 2 oktober 2026** de begrotingscijfers worden bevroren. Latere wijzigingen kunnen dan worden verwerkt via de procedure amendementen.

OPMAAK BELEIDS- EN BEGROTINGSTOELICHTING

Nadere instructies qua timing en procedure voor de BBT's bij de BO 2027 volgen in een afzonderlijke instructie.

4.7 PROGRAMMADECREET

INDIENEN VAN DE VOORSTELLEN

De voorstellen van decreetsbepalingen worden uitsluitend ingediend via de generieke mailbox programmadecreet@vlaanderen.be. Er wordt gebruik gemaakt van de **fiche P1 voor de BO 2027**, zoals beschikbaar in BCT onder "Algemene info en adviezen". Enkel voorstellen die naar deze mailbox worden verstuurd zullen behandeld worden in het kader van het programmadecreet.

Elk voorstel dient in een aparte fiche opgenomen te worden en zal in Word-formaat doorgestuurd worden.

Elk Word-bestand zal een benaming krijgen volgens volgend stramien:

BDvolgnrfiche_BO2027_P1_YYYYMMDD_korte beschrijving onderwerp

Hierbij staat BD voor het beleidsdomein en YYYYMMDD voor de datum waarop de fiche het laatst is aangepast.

Vb. FB01_BO2027_P1_20260919_begrotingsfondsX

WETGEVINGSTECHNISCH EN TAALKUNDIG ADVIES

Voordat de voorstellen van de decreetsbepalingen ingediend worden bij Financiën en Begroting dient de indiener van de fiche wetgevingstechnisch en taalkundig advies aan te vragen via wetgevingsadvies@vlaanderen.be en deze ook te integreren in de fiche. Het advies dient ook mee doorgestuurd te worden.

Alle ontwerpen van decreten moeten volgens de omzendbrief vr 2019/4 betreffende de wetgevingstechniek voor een eerste (principiële goedkeuring op de Vlaamse Regering geadviseerd worden door de betreffende dienst.

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies wordt bezorgd binnen een maximale termijn van twaalf werkdagen na de aanvraag, de dag van de registratie van de aanvraag niet meegerekend, tenzij de aanvrager instemt met een verlenging van de termijn. In geval van gemotiveerde hoogdringendheid kan de bevoegde minister vragen om advies te verstrekken binnen vier werkdagen.

Om tijdige indiening van de voorstellen te garanderen, is het van belang dat het advies tijdig wordt aangevraagd.

Het advies dient doorgestuurd te worden volgens volgend stramien:

BDvolgnrfiche_B02027_WTA_YYYYMMDD_korte beschrijving onderwerp
--

Hierbij staat BD voor het beleidsdomein en YYYYMMDD voor de datum waarop het wetgevingstechnisch en taalkundig advies is ontvangen.

Vb. FB01_B02027_WTA_20260919_aanpassing_belasting_x

ADVIES INSPECTIE VAN FINANCIËN E.A.

Vooraf dient het advies van de Inspectie van Financiën m.b.t. de voorstellen te worden ingewonnen en te worden toegevoegd aan de ingediende fiche(s).

Het advies dient doorgestuurd te worden in pdf-formaat volgens volgend stramien:

BDvolgnrfiche_BO2027_IF_YYYYMMDD_korte beschrijving onderwerp

Hierbij staat BD voor het beleidsdomein en YYYYMMDD voor de datum waarop het advies IF is ontvangen.

Vb. FB01_BO2027_IF_20260919_begrotingsfondsX

Indien een advies IF verleend wordt voor meerdere fiches dient dit op volgende manier doorgestuurd te worden

Vb. FB01tem06_BO2027_IF_20260919

Dezelfde werkwijze geldt voor andere voorafgaande wetgevingstoetsen, vb. de naleving van de kind- en jongeren-effectrapportageverplichting (JoKER).

TIMING

De voorstellen worden uitgewerkt en voorbereid door de bevoegde entiteiten, en goedgekeurd en ingediend door de bevoegde kabinetten.

De bevoegde kabinetten dienen de goedgekeurde voorstellen in, rekening houdend met onderstaande timing.

	Septemберverklaring 21/9		Septemберverklaring 28/9	
Uiterste datum indiening fiches	Woensdag 23 september	18u	Woensdag 30 september	18u
IKW1	Vrijdag 25 september	10u	Vrijdag 2 oktober	10u
IKW 2	Vrijdag 2 oktober	10u	Dinsdag 6 oktober	10u
Wijzigingen n.a.v. IKW2	Maandag 5 oktober	18u	Woensdag 7 oktober	12u
Principiële goedkeuring VR	Vrijdag 9 oktober		Vrijdag 9 oktober	
Wijzigingen n.a.v. opmerking RVS of andere adviesraden	Maandag 19 oktober	18u	Maandag 19 oktober	18u
IKW 3	Dinsdag 20 oktober	10u	Dinsdag 20 oktober	10u
Wijzigingen n.a.v. IKW3	Woensdag 21 oktober	12u	Woensdag 21 oktober	12u
Definitieve goedkeuring VR	Vrijdag 23 oktober		Vrijdag 23 oktober	

Voorstellen of aanpassingen die niet tijdig worden ingediend, zullen niet worden verwerkt en zullen via amendement door de bevoegde beleidsdomeinen moeten worden opgenomen.

INHOUDELIJKE AFSPRAKEN

Als gevolg van de Omzendbrief Wetgevingstechniek worden in programmadecreten geen autonome bepalingen geformuleerd die zonder beperking in de tijd gelden, of het nu gaat om geïsoleerde bepalingen of om bepalingen die een nieuwe juridische regeling instellen.

Wat het programmadecreet betreft, dient verwezen te worden naar een resolutie van het Vlaams Parlement betreffende de functie van het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting, waarin gesteld werd dat:

- Het Vlaams Parlement van oordeel is dat, vanuit zijn streven naar een doorzichtige en correcte decreetgeving, maatregelen die geen rechtstreekse band hebben met de begroting niet in een begeleidingsdecreet thuishoren.
- Het Vlaams Parlement aan de Vlaamse Regering vraagt haar ontwerp van decreet houdende begeleiding van de begroting strikt te beperken tot een fiscaal-budgettair decreet, met uitsluitend bepalingen die verbonden zijn met de begroting.

Grondige fiscale en andere hervormingen dienen in een apart decreet opgenomen te worden en mogen geen deel uitmaken van het programmadecreet.

Communicatie met betrekking tot de ingediende voorstellen:

Alle communicatie over ingediende voorstellen, alsook eventuele wijzigingen of opmerkingen hierbij, dient uitsluitend via het Kabinet Financiën en Begroting te verlopen. Alleen op die manier wordt de communicatie als officieel beschouwd.

Voor doorgevoerde wijzigingen wordt de meest actuele tekst van het voorontwerp van decreet en de memorie gebruikt. Wijzigingen worden in dit document aangebracht via track changes.

Wijzigingen die niet op deze manier worden doorgestuurd of die uitsluitend mondeling werden overgemaakt, zullen niet verwerkt worden.

Voor vragen over de procedure of de coördinatie kan het algemene e-mailadres programmadecreet@vlaanderen.be aangeschreven worden.

Datum van inwerkingtreding:

Voor de begrotingsopmaak wordt standaard 1/1/BJ als datum van inwerkingtreding opgenomen.

Voor een eerste begrotingsaanpassing is dit standaard 10 dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Er kan van deze data afgeweken worden. Hierbij dienen volgende richtlijnen in acht genomen te worden.

- *Datum van inwerkingtreding is later dan de standaard datum*

Wanneer de datum van inwerkingtreding (ruim) later ligt dan de standaard datum van inwerkingtreding, dan dient bekeken te worden of de bepaling wel degelijk in het programmadecreet dient opgenomen te worden. Wanneer er nog voldoende tijd is om de bepaling in een apart, regulier decreet op te nemen, dan zal de Raad van State geen advies bij hoogdringendheid willen verlenen. Dergelijke bepalingen dienen dan ook voor de adviesaanvraag bij de Raad van State uit het voorontwerp gehaald te worden of moeten afdoende gemotiveerd worden.

- *Datum van uitwerking ligt vóór de standaard datum van inwerkingtreding*

Retroactieve uitwerking is in principe mogelijk, doch moet uitvoerig gemotiveerd worden. Wanneer er niet gemotiveerd wordt, zal de Raad van State deze bepaling negatief adviseren. Wanneer in de p-fiche geen uitvoerige motivatie wordt meegegeven bij een retroactieve werking, zal dan ook geen rekening gehouden worden met deze datum en zal de standaard datum van inwerkingtreding worden opgenomen in het voorontwerp.

STRATEGISCHE ADVIESRADEN

Naast de Raad van State zullen enkel volgende strategische adviesraden worden aangeschreven:

- Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV)
- Vlaamse Onderwijsraad (Vlor)
- Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
- Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC)
- Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij (SALV)
- Mobiliteitsraad (MORA)
- Milieu- en Natuurraad (Minaraad)
- Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO)

Indien andere adviesraden bevraagd dienen te worden (bv. het kind- en jongereneffectrapport), dan moet dit rechtstreeks vanuit de verschillende beleidsdomeinen gebeuren.

5. BO 2027: INHOUDELIJKE INFORMATIE EN AFSPRAKEN

5.1 BELANGRIJKSTE AANDACHTSPUNTEN

REFERENTIETRAJECT REGEERAKKOORD EN BO 2027

Het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 voorziet een begrotingsevenwicht vanaf 2027. Bij de begrotingsopmaak 2026 is er een grote stap gezet richting het evenwicht in 2027.

Begroten is plannen en ramen wat de te verwachten inkomsten en uitgaven zullen zijn. Zoals afgesproken in het regeerakkoord wordt het ingezette budget permanent geëvalueerd op zijn effectiviteit en efficiëntie. Het is zoals steeds de bedoeling om weloverwogen keuzes te maken.

Bij de begrotingsbesprekingen van de BO gebeurt dat op basis van onderbouwde en doorgesproken begrotingsvoorstellen. Een toelichting van de kredieten onder een begrotingsartikel, de opbouw en samenstelling van die kredieten is dan ook een minimum vereiste vooraleer te kunnen ingaan op eventuele begrotingsvoorstellen of de evolutie van een begrotingskrediet. Daarom is het belangrijk om voldoende aandacht te besteden aan de verantwoording bij de begrotingsvoorstellen. Dat geldt zowel voor begrotingsartikels, rechtspersonen als voor de decreetsbepalingen.

Voorstellen die onvolledig zijn qua onderbouwing zullen door de Inspectie van Financiën en het Departement Financiën en Begroting worden gesignaleerd tijdens de voorbereidingsfase. Dat geeft de kans om waar nodig de zaken aan te vullen. Niet volledig onderbouwde fiches worden niet weerhouden tijdens de eerste technische bilaterale besprekingen een doorgeschoven naar een tweede vergadermoment.

OPVOLGING UITGAVENTOETSINGEN

Uitgaventoetsingen zijn bedoeld om de kwaliteit en de samenstelling van de Vlaamse overheidsfinanciën te verbeteren. Ze helpen de samenstelling van de overheidsmiddelen te verbeteren door de efficiëntie en effectiviteit van de uitgaven te beoordelen. Dat is nodig om toegevoegde waarde van de overheidsmiddelen te maximaliseren en waar nodig bij te sturen. Ook in de huidige legislatuur werd er door de Vlaamse Regering beslist om een aantal uitgaventoetsingen uit te voeren. Er wordt gevraagd om consequent de beleidsalternatieven, die als resultaat uit die uitgaventoetsingen komen, te verwerken in het daarvoor voorziene sjabloon dat ter beschikking wordt gesteld in BCT onder “Algemene info en adviezen”, met documenttype “Algemeen”. De ingevulde sjablonen kunnen op dezelfde plaats opnieuw worden opgeladen maar met documenttype “Algemene verantwoording beleidsdomein”.

OPVOLGING AFGESPROKEN BESPARINGEN EN UITBREIDINGSBELEID

Er wordt gevraagd om bij elke begrotingsronde te rapporteren over de budgettaire uitvoering van de afgesproken begrotingsmaatregelen en het voorziene uitbreidingsbeleid. Het gaat zowel om afspraken gemaakt in het kader van het regeerakkoord als afspraken gemaakt bij begrotingsrondes tijdens de legislatuur.

In dat kader wordt er gevraagd om per minister per beleidsdomein een overzicht op te maken van de afgesproken besparingen en de voorziene nieuwe beleidskredieten en per maatregel te duiden welke inhoudelijke invulling er reeds aan is gegeven (inclusief regelgevende aanpassingen en de betrokken begrotingsartikels), wat het nog te besparen budget is en wat de nog niet-ingevulde, beschikbare nieuwe beleidskredieten zijn. Bij de nieuwe beleidsinitiatieven wordt er maximaal gewerkt met mijlpalen en KPI's.

Er wordt een sjabloon ter beschikking gesteld op BCT, onder “Algemene info en adviezen”, met documenttype “Algemeen”. De ingevulde sjablonen kunnen op dezelfde plaats opnieuw worden opgeladen maar met documenttype “Algemene verantwoording beleidsdomein”. Gelieve erop te letten om bij het opladen van de ingevulde sjablonen de juiste inhoudelijke bevoegde minister en het correcte beleidsdomein te selecteren en ook in de naamgeving van het document te verwijzen naar het beleidsdomein en de inhoudelijke bevoegde minister.

NIEUWE HERVORMINGEN EN BELEIDSVOORSTELLEN

De toekenning en aanwending van kredieten voor het voeren van nieuw beleid maakt zoals in het verleden onderwerp uit van de politieke begrotingsbespreking. Het is wel de bedoeling om tijdens de technische bilaterales deze voorstellen technisch volledig uit te klaren, zodat de regering de politieke besprekingen goed voorbereid kan aanvatten. Gelet op het afgesproken budgettair kader in het regeerakkoord, wordt er bij nieuw beleid verwacht dat dergelijke voorstellen gepaard gaan met een voorstel tot hervorming van maatregelen ten belope van minimaal eenzelfde grootteorde. Tot ‘hervorming van maatregelen’ behoort niet het wegsnijden van onderbenutting. Nieuwe hervormingen en beleidsinitiatieven kunnen tijdens de technische bilaterale van het begrotingsproces worden besproken op voorwaarde dat beide elementen verwerkt zijn in de begrotingsvoorstellen. Het gaat voor alle duidelijkheid om aanvragen nieuw beleid die niet bij het regeerakkoord of bij de politieke afspraken van de BO 2026 voorzien werden.

Bij het indienen van voorstellen voor nieuw beleid moet telkens alle nodige informatie aanwezig zijn om het voorstel ten gronde te analyseren (o.a. doelstelling van de beleidsmaatregel, looptijd van de beleidsmaatregel, financiële raming inclusief berekeningswijze, overheadkosten, ...). Dit moet toelaten om ook die voorstellen technisch te onderzoeken en een efficiënte en inhoudelijke bespreking op de technische bilaterale mogelijk te maken.

5.2 ALGEMENE INHOUDELIJKE AFSPRAKEN

ALGEMEEN

De **tijdelijke kredieten en ontvangsten** die in de begroting 2026 of eerder voorzien werden, en niet meer voorzien zijn vanaf 2027, dienen bij de BO 2027 uit de basis van de kredieten gehaald te worden.

Doorgevoerde **besparingen** in de begroting 2026 en voordien, tenzij expliciet eenmalig, worden recurrent doorgetrokken en eventueel uitgebreid met het in het regeerakkoord of in vorige begrotingsrondes voorziene traject.

Voor wat betreft andere, eerder gemaakte afspraken of opstappen wordt gevraagd de nodige voorstellen voor te bereiden en in te dienen. Voor de invulling van het in het regeerakkoord voorziene **uitbreidingsbeleid** worden geen voorstellen definitief aanvaard bij de technische bilaterales. De definitieve aanvaarding maakt deel uit van de politieke begrotingsbesprekingen. Ze moeten wel worden gevisualiseerd in het tabblad “Nieuw beleid en besparingen” van het betrokken begrotingsartikel.

Voorstellen tot ‘ander’ **nieuw beleid**, dat niet in het regeerakkoord of bij de politieke besprekingen BO 2026 werd afgesproken, worden evenmin definitief aanvaard tijdens de technische bilaterales. Ze maken echter wel deel uit van de technische besprekingen (zie supra).

Elk voorstel tot ander nieuw beleid gaat gepaard met een hervorming/besparing van minimaal dezelfde budgettaire omvang. Ook voor die maatregelen moet het voormelde sjabloon worden ingevuld en zal er een bespreking plaatsvinden tijdens de technische bilaterales.

Bovenstaande heeft tot doel om de voorstellen die onderwerp uitmaken van de politieke besprekingen technisch te onderzoeken en bespreken zodat de omzetting van het beleid zo efficiënt en effectief mogelijk kan gebeuren en de budgettaire inpasbaarheid kan worden afgetoetst.

BUDGETTAIRE VERWERKING SOCIAAL KLIMAATPLAN

Op 19 december 2025 hechtte de Vlaamse regering haar definitieve goedkeuring aan de verdeling van het Vlaamse budget over de maatregelen in het Sociaal Klimaatfonds (VR 2025 1912 DOC.1303/1BIS).

De finale Belgische verdeling betekent een lichte verhoging van het Vlaamse budget tot 958.901.473 euro inclusief 239.725.368 euro Vlaamse cofinanciering. Het gaat om € 4.679.117 extra SKF-middelen, aan te vullen met 25% bijkomende Vlaamse cofinanciering van € 1.559.706 tot een totaal van 6.238.822 euro.

Met toepassing van voormelde regeringsbeslissing zullen deze extra SKF middelen in het begrotingsjaar 2027 toegevoegd worden aan de SKF-provisie (CB0-1CBD2AR-PR) ingeschreven bij het Departement Financiën en Begroting. Voor de maatregel fietsinfrastructuur dient de nodige cofinanciering aangeleverd te worden.

RELANCEPLAN VLAAMSE VEERKRACHT, OEKRAÏNECRISIS, REPOWEREU

Vanaf de BO 2027 worden er geen centrale provisies meer voorzien in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht, REPowerEU of voor de Oekraïne crisis.

Bij de BO 2027 wordt de afomingsoperatie relance/Repower-EU en Oekraïne, zoals opgezet bij de BA 2026, teruggedraaid. Bij de betrokken DAB's en Vlaamse rechtspersonen zijn bij BA 2026 hiervoor terugstortingen via interne stroom naar de algemene middelen ingeschreven. Die terugstortingen, en de bijhorende interingen, vallen bij de BO 2027 weg.

Er wordt uitdrukkelijk op gewezen dat terugvorderingen zonder uitzondering ten goede moeten komen van de algemene middelen. Het is dus absoluut niet de bedoeling om deze als toegewezen ontvangst op een begrotingsfonds op te nemen of niet terug te storten aan de algemene middelen indien de terugvordering bij een DAB of Vlaamse rechtspersoon in ontvangst is genomen.

TIJDELIJKE KREDIETEN

In de begroting 2026 en voordien werden verschillende in de tijd beperkte vastleggingskredieten (hierna: VAK) en vereffeningskredieten (hierna: VEK) ingeschreven.

Alle tijdelijke kredieten, die tot en met 2026 voorzien zijn, dienen bij de BO 2027 terug uit de basis verwijderd te worden. De beleidsdomeinen worden geacht hiervoor de nodige voorstellen in te dienen. Kredieten die bij BO of BA 2026 als eenmalig werden aangeduid in BCT, zullen bij de BO 2027 automatisch in BCT als voorstel worden teruggedraaid.

AANREKENING EUROPESE SUBSIDIES

In 2021 werd het afsprakenkader betreffende EU-subsidies opgesteld. Er worden nog steeds fouten gemaakt ten aanzien van bepaalde (begrotingsmatige) aspecten van dat afsprakenkader.

Om dergelijke fouten in de toekomst te vermijden wordt er nogmaals op gewezen dat EU-subsidies en terugvorderingen van EU-subsidies **niet op een begrotingsfonds mogen toekomen**. De Europese Commissie heeft de lidstaten namelijk opgelegd dat Europese subsidies de begrotingsresultaten van lidstaten niet mogen beïnvloeden. De subsidies moeten dus ESR-neutraal verwerkt worden. Uitgaven en ontvangsten voor een

bepaald EU-project moeten dus steeds gelijk zijn. Die richtlijn van de Europese Commissie is onverenigbaar met aanrekening via een begrotingsfonds.

Voor begrotingsfondsen waarop in 2025 of voordien nog EU-subsidies ontvangen zijn, wordt uitdrukkelijk gevraagd om zowel in uitvoering 2026 als in de BO 2027 desbetreffende ontvangsten en uitgaven niet langer via het begrotingsfonds te verwerken, maar via niet-toegewezen ontvangstenartikels en gesplitste uitgavenkredieten.

De Europese subsidies kunnen worden ingeschreven op bestaande begrotingsartikels. De Europese kredieten moeten **echter wel afgezonderd worden op een aparte basisallocatie**. Uit de omschrijving moet duidelijk blijken dat het om Europese middelen gaat. Die basisallocaties moeten verplicht een loonpercentage van 0 hebben en indexcode 65.

Ter info kan het volledige afsprakenkader betreffende EU-subsidies gevonden worden in BCT onder “Algemene info en adviezen” met documenttype “Algemeen”.

AANWENDING OVERGEDRAGEN VASTLEGGINGSKREDIETEN

Bij de BO 2027 is het, gezien 2026 nog lopende is, nog niet mogelijk om de definitieve overdracht van 2026 naar 2027 te bepalen. Daarom wordt er vertrokken van de laatst gekende, definitieve gegevens zijnde de overdracht van 2025 naar 2026.

Op basis van het uitgavendecreet BA 2025 zal er voor de relevante artikelen en rechtspersonen een extra tab ‘Overdracht’ beschikbaar zijn. Er wordt gevraagd in dit veld de geraamde aanwending van de VAK-overdracht in te vullen.

In het bijhorende tekstveld is minimaal volgende verantwoording nodig, **ook indien er geen aanwending VAK-overdracht voorzien wordt**:

- Voor welk doeleinde wordt er overgedragen VAK aangewend in 2027;
- Wat is de VEK-behoefte die gepaard gaat met die aanwending van overgedragen VAK en hoe is die berekend;
- Indien de beschikbare VAK-overdracht groter is dan de aanwending in 2027, welk deel van het verschil wordt aangewend in 2026 en welk deel wordt noch in 2026 noch in 2027 aangewend;
- Indien niet alle beschikbare VAK-overdracht wordt aangewend in 2026 of 2027, wat is de reden om de VAK-overdracht niet volledig aan te wenden?

Aanwending VAK-overdracht wordt enkel ingevuld in het tabblad ‘Overdracht’. De andere invulvelden bij de betrokken begrotingsartikels (“andere bijstellingen” voor VG en “uitgaven” voor rechtspersonen) zijn dus steeds exclusief de geraamde VAK-overdracht.

De geraamde aanwending van de VAK-overdrachten wordt niet gerapporteerd in de administratieve uitgavenbegroting. Het betreft immers VAK dat in een vorig begrotingsjaar reeds werd gestemd door het Vlaams Parlement.

Opgelet: het VEK dat nodig is om de verplichtingen die volgen uit verbintenissen vastgelegd op overgedragen vastleggingskrediet aan te kunnen rekenen, maakt wel deel uit van het reguliere VEK en dient dan ook als dusdanig opgenomen te worden! Zoals supra aangegeven moet die VEK-impact daarnaast ook verantwoord worden in het tekstveld in het tabblad ‘Overdracht’.

Om de koppeling te kunnen maken tussen enerzijds de verwachte aanwending van overgedragen vastleggingskrediet en anderzijds het effect op de vereffeningskredieten dat hieruit zal volgen, wordt ook in de vereffeningskalender van het begrotingsartikel gevraagd om de vereffening van overgedragen kredieten af te

zonderen van de vereffening van de reguliere kredieten die in de administratieve uitgavenbegroting worden opgenomen.

RECUPERATIE EIGEN ONTVANGSTEN

Recuperatie van eigen ontvangsten wordt enkel toegestaan indien afgesproken tijdens de technische bilaterale bespreking en indien de ontvangsten reeds kasmatig ontvangen zijn. Die afspraak geldt zowel voor DAB's en rechtspersonen als voor ministeriebegrotingen.

Voor ministeriebegrotingen moet er in de verantwoording minstens geduid worden op welk ontvangstenartikel en in welk jaar de ontvangst gerealiseerd is en welke afspraak er al dan niet in het verleden reeds werd gemaakt betreffende de recuperatie van die ontvangsten.

Voor DAB's en rechtspersonen wordt bovendien gevraagd om het sjabloon "Recuperatie eigen ontvangsten" in te vullen indien er voorstel tot recuperatie van eigen ontvangsten wordt ingediend. Ook voor DAB's en rechtspersonen vergt de recuperatie van eigen ontvangsten een expliciet akkoord bij de technische bilaterale vergadering.

Concreet is er voor DAB's en rechtspersonen een opvolging benodigd van:

- 1) *Kasmatig*: Nog niet in verbintenissen omgezette eigen kasontvangsten per 31/12/2025 waarbij er bovendien opvolging dient te zijn van:
 - a. Verwachte kasontvangsten 2026 uit vorderingen van 2026 en eerder
 - b. Verwachte kasontvangsten 2027 uit vorderingen van 2027 en eerder;
 - c. Verwachte vastleggingen in 2026 en 2027.
- 2) *ESR-matig*: Intering of saldo-opbouw binnen de ESR-begroting van instellingen op basis van voorliggende methodiek, waarbij er opvolging dient te zijn van:
 - a. Verwachte ESR-ontvangsten 2026 en 2027;
 - b. Verwachte vereffeningen 2026 en 2027.

Het sjabloon "Recuperatie eigen ontvangsten" kan in BCT worden gevonden onder "Algemene info en adviezen" met documenttype "Algemeen". Dit sjabloon moet dus voor elke rechtspersoon of DAB worden ingevuld die wil overgaan tot een recuperatie van eigen ontvangsten. Het ingevulde sjabloon moet worden opgeladen in BCT als bijlage in het tabblad "beheer" van de betrokken rechtspersoon.

5.3 INDEXATIE

Bij de BO 2027 wordt er een gebruikelijke indexatie van de kredieten doorgevoerd. Die wordt bij de BA 2027 herzien op basis van geactualiseerde inflatievooruitzichten.

In de eerste fase van het begrotingsproces BO 2027 wordt een voorlopige berekening gemaakt rekening houdende met de inflatievooruitzichten van het [Federaal Planbureau](#) zoals gepubliceerd in april 2026.

In een verdere fase van het begrotingsproces wordt die tussentijdse indexatie geactualiseerd (zie infra).

De indexberekening 2027 wordt bij de start van de begrotingsronde nog niet opgeladen in BCT. Dit om het aantal budgetbewegingen voor index per begrotingsartikel beperkt te houden. Indexberekeningen bij het begin van een BO zijn namelijk tussentijdse berekeningen die nadien nog worden herrekend wanneer de definitieve kredieten voor de BA van het voorgaande jaar gekend zijn.

De feitelijke indexbijstellingen voor de betrokken begrotingsartikels volgen in een latere fase van het begrotingsproces, op basis van de kredieten bij de BA 2026 en op basis van actuelere inflatievooruitzichten van het Planbureau.

De overzichten van de tussentijdse berekeningen van de index worden bij de start van de BO wel gepubliceerd op BCT onder “Algemene info en adviezen”.

Indien men niet akkoord kan gaan met dat indexatievoorstel, dan kan een alternatief, onderbouwd voorstel worden ingediend in BCT op het betrokken begrotingsartikel.

Er wordt dus niet gevraagd om die indexen uit het overzicht over te nemen in de begrotingsvoorstellen. Enkel indien er niet akkoord kan worden gegaan met het indexatievoorstel, dan kan een tegenvoorstel worden ingediend in BCT op het betrokken begrotingsartikel, met gedegen verantwoording in de voorziene tekstruimte.

De overzichten van de automatisch berekende index wordt bij het begin van de begrotingsronde gepubliceerd in BCT onder “Algemene info en adviezen”. Er wordt gevraagd deze indexen **niet** op te nemen in de voorstellen op de betrokken begrotingsartikels.

In de voorstellen dient in het veld ‘index’ enkel iets te worden opgenomen indien er niet akkoord wordt gegaan met het indexatievoorstel of indien het gaat om een indexering die elke begrotingsronde gebeurt op basis van manuele berekeningen.

CENTENINDEX

De Federale Regering heeft in haar begrotingsakkoord beslist om een centenindex op te leggen, waarbij de indexatie van de lonen beperkt wordt tot een indexatie van de eerste 4.000 euro van het bruto maandloon. Alles boven 4.000 euro bruto wordt tweemaal niet geïndexeerd de komende jaren.

Ten tijde van het schrijven van de voorliggende begrotingsinstructies zijn de concrete modaliteiten van de centenindex nog niet gekend.

Van zodra de concrete modaliteiten beschikbaar zijn wordt de impact op de Vlaamse Overheid en de Vlaamse begroting in kaart gebracht en berekend.

INDEXATIE LOONKREDIETEN VOLGENS SYSTEEM INDEXPROVISIE

De spilindex werd laatst overschreden in december 2025 (spilniveau 133,28). Hiervoor worden bij de BO 2027 de nodige kredieten voorzien op de betrokken begrotingsartikels (basisallocaties) die onder het systeem van de spilindex vallen om het effect op jaarbasis (i.e. een 2% stijging van de loongebonden kredieten) op te vangen.

De daaropvolgende verwachte overschrijdingen van de spilindex, en het effect ervan op de kredieten 2027, zullen gedurende het begrotingsproces BO 2027 gemonitord worden.

Indien er tegen de finalisatie van de BO 2027 voldoende zekerheid is over het moment van overschrijding van de daaropvolgende spilindex en het effect ervan op jaarbasis, kan er beslist worden om ook voor die overschrijding van de spilindex de nodige kredieten rechtstreeks te voorzien op de betrokken begrotingsartikels (basisallocaties). Indien er echter nog een mate van onzekerheid is over de volgende overschrijding(en), zullen bij de BO 2027 de nodige kredieten voorzien worden op de indexprovisie bij het Departement Financiën en Begroting.

INDEXATIE LOONKREDIETEN BUITEN SYSTEEM INDEXPROVISIE EN NIET-LOONKREDIETEN

De indexatie van de kredieten die het systeem van de spilindex niet volgen, gebeurt op basis van (de vooruitzichten van) de jaarlijkse groeivoet van de gezondheidsindex. Bij de start van de begrotingsronde BO 2027 zal er een voorlopige berekening van de indexatie van die kredieten, o.b.v. de inflatievooruitzichten van april 2026, worden gepubliceerd op BCT onder “Algemene info en adviezen”.

De feitelijke bijstelling in BCT op de betrokken begrotingsartikels zal later in het begrotingsproces plaatsvinden, op basis van de kredieten bij de BA 2026 en op basis van actuelere inflatievooruitzichten van het Planbureau.

Voor kredieten waarbij de indexering klassiek gebeurt op basis van manuele berekeningen wordt gevraagd hiervoor de nodige begrotingsvoorstellen in te dienen.

5.4 ENERGIEKOSTEN

Voor begrotingsartikelen waar de energiekost een zeer substantieel deel uitmaakt van de totale kost en is erkend als kostendrijver (De Lijn, De Waterweg nv, baggeractiviteiten, ILVO, Plantentuin Meise en Het Facilitair Bedrijf) wordt er, volgens de specifieke berekeningsmodellen, overgegaan tot een eventuele herziening van de voorziene kredieten.

Dergelijke herziening wordt berekend op basis van een PxQ – analyse, ofwel Prijs x Hoeveelheidsanalyse, waarbij uitgegaan wordt van een constant verbruik, ofwel constante Q. Specifiek voor Het Facilitair Bedrijf geldt de berekeningswijze zoals opgenomen in de afsprakennota.

Op basis van een update van de FOD Economie op 6 januari 2026 werden de prijzen (excl. BTW) voor de BA 2026 vastgesteld. Voor de BO 2027 gelden de prijzen zoals door de FOD Economie zal worden gepubliceerd op 23 april 2026. Bij start van de begrotingsronde BO 2027 wordt onderstaande tabel aangevuld en gepubliceerd in BCT onder “Algemene info en adviezen”.

	BA 2026 (1)	BO 2027 (2)	Toe te passen verschil (3)
Referentiebasis	7/01/2026 (excl. BTW)	24/04/2026 (excl. BTW)	(3) = (2) - (1)
Benzine / liter (E10)	1,3000	P.m.	P.m.
Diesel / liter (B7)	1,3950	P.m.	P.m.
Stookolie / liter (Gasolie verwarming (meer dan 2000 l))	0,6012	P.m.	P.m.

(bron: [FOD Economie](#), publicatie 23 april 2026)

Voor wat betreft elektriciteit en aardgas zal er bij de BO 2027 geen aanpassing van de kredieten doorgevoerd worden. Bij de BA 2027 kan er naar aanleiding van een analyse van de prijsevolutie (o.b.v. facturen) van 2026 versus 2025 opnieuw bekeken worden of een aanpassing van de kredieten zich opdringt.

Voorstellen met betrekking tot energiekosten horen in BCT onder andere bijstellingen, niet onder index.

ACTIEPLAN ENERGIE-EFFICIËNTIE

Een nieuw voorstel Vlaamse Regering betreffende het actieplan Energie-efficiëntie is momenteel in opmaak. In dit voorstel is opnieuw jaarlijks een afroaming voorzien van de energiebudgetten van de entiteiten van het

toepassingsgebied met een verbruik van meer dan 100.000 euro met 3% richting de provisie actieplan EE. Onderstaande tabel geeft de voorlopige bijstellingen weer bij de BO 2027. Indien de Vlaamse Regering toch anders beslist, zullen de bedragen hieraan worden aangepast. De afdeling BOBFO van het Departement Financiën en Begroting zal de bijstellingen in één globale beweging doorvoeren. U hoeft hiervoor dus niets zelf te ondernemen. Voor eventuele inhoudelijke bemerkingen kan u terecht bij het VEB.

Entiteit	Begrotingsartikel	VAK	VEK
Agentschap Integratie en Inburgering	SJ0-1SFC2DY-IS	5	5
Agentschap Plantentuin Meise	TB0-1TEA2HU-IS	14	14
Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust	MC0-1MIH2UA-WT	13	13
Agentschap voor Natuur en Bos	QD0-1QAG2ZZ-WT	6	6
Agentschap Wegen en Verkeer	MD0-1MHH2QA-WT	646	646
de Rand	SJ0-1SHD2FY-IS	5	5
De Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie	HB0-1HEI2XX-IS	72	72
De Vlaamse Waterweg	MB0-1MIH2TY-IS	107	107
Departement Cultuur, Jeugd en Media	HB0-1HAX2ZZ-WT	9	9
Departement Mobiliteit en Openbare Werken	MB0-1MIH2UA-WT	15	15
Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek	TB0-1TFX2LY-IS	24	24
Agentschap Opgroeien	GB0-1GEF2MX-IS	20	20
Agentschap Opgroeien Regie	GB0-1GEF2UX-IS	4	4
Muntpunt	SJ0-1SGI2EW-IS	3	3
Sport Vlaanderen	HB0-1HFB2NY-IS	44	44
Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding	TB0-1TDE2QY-IS	74	74
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek	TB0-1TFA2LX-IS	79	79
Vlaamse Milieumaatschappij	QB0-1QCG2DW-IS	40	40
Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn zonder tractie	MB0-1MEH2EY-IS	115	115
		1.295	1.295
Limburgse Reconversie maatschappij	via saldo opbouw	7	7
		1.302	1.302

5.5 CONSOLIDATIE

ALGEMEEN

Alle rechtspersonen die deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid, door onder sectorale code 13.12 te ressorteren, dienen in principe een begroting op te maken volgens het ESR 2010-schema. Hierop worden twee uitzonderingen toegepast:

- Instellingen die onder de materialiteitsdrempel vallen zoals bepaald in de VCO. Het betreft hybride of privaatrechtelijke rechtspersonen waarvan het totaalbedrag van zowel de ontvangsten als de uitgaven volgens de economische classificatie, exclusief interne verrichtingen, gelijk of lager zijn dan 7 miljoen euro. De Vlaamse rechtspersonen werden bij de BO 2026 laatst getoetst aan de de bepaling m.b.t. de materialiteitsdrempel.

Een overzicht van het toepassingsgebied VCO is terug te vinden op de website fin.vlaanderen.be. Op het moment van schrijven van voorliggende begrotingsinstructie is het toepassingsgebied voor de BA 2026 het

meest recent gepubliceerde toepassingsgebeid op fin.vlaanderen.be. Van zodra het toepassingsgebeid voor de BO 2027 beschikbaar is, zal dit op voornoemde website gepubliceerd worden.

b) Instellingen die niet behoren tot de Vlaamse deelstaatoverheid

Vanaf de BO 2020 gelden de regels van de VCO, die deze instellingen enkel nog een uitvoeringsrapportering oplegt. Voor die instellingen wordt bij de BO 2027 m.a.w. geen ESR- noch MAR-begroting opgevraagd.

Op dit moment is deze regeling van toepassing op de volgende instellingen:

- Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (roepnaam: de Watergroep);
- Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem (OPZ Rekem);
- Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel (OPZ Geel);
- Ondersteunend centrum van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB);
- EV Flanders Hydraulics.

Interne stromen naar instellingen die vrijgesteld worden van het indienen van een begroting ten gevolge van de materialiteitsdrempel zoals gedefinieerd in de VCO, dienen op een begrotingsartikel met de ESR-aggregatie “IS” te komen (indien nieuw) of te blijven staan (indien bestaand). Bij de consolidatie zullen deze stromen integraal als ESR-aanrekenbaar worden beschouwd.

SCHOLENGROEPEN

Voor de scholengroepen gaan we ervan uit dat – net zoals bij het gesubsidieerd autonoom onderwijs – de impact op het vorderingensaldo gelijk is aan de toelagen die aan die scholengroepen worden verstrekt. Van hen wordt dus geen ESR-begroting opgevraagd.

INTERRELATIES

Tot en met de begroting 2023 werden interne stromen in de algemene middelen- en uitgavenbegroting, de begrotingen van DAB's en de begrotingen van Vlaamse Rechtspersonen met artikelstructuur gedefinieerd op begrotingsartikel-niveau.

Met de ingang van BCT werd dit principe losgelaten en worden de interrelaties gedefinieerd op basisallocatie-niveau.

Voor de begrotingen van Vlaamse Rechtspersonen met ESR-structuur betekent dit dat sinds 2024 in BCT voor interne stromen ook de tegenpartij binnen de Vlaamse deelstaatoverheid gedefinieerd moet worden.

Wanneer er een nieuwe basisallocatie wordt aangemaakt op een begrotingsartikel of een ESR-code voor een interne stroom, zal telkens de tegenpartij opgegeven moeten worden.

Het identificeren van interrelaties op basisallocatie-niveau betekent ook dat een interrelatie tussen entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid kan worden gedefinieerd voor OP-, OL-, PA- en LE-artikels. Indien een dergelijke interrelatie zich voordoet op één van die artikels, moet in BCT worden aangeduid wie de tegenpartij is binnen de Vlaamse deelstaatoverheid.

De ontvangsten en uitgaven op ESR-codes 93.00 / 94.00 / 98.00 / 99.00 vragen extra aandacht, aangezien het op deze codes mogelijk is om zowel tegenpartijen te hebben die behoren tot de Vlaamse deelstaatoverheid als tegenpartijen die niet behoren tot de Vlaamse deelstaatoverheid. Wanneer het gaat om een stroom tussen entiteiten behorende tot de Vlaamse deelstaatoverheid moet deze worden afgesplitst op een aparte

basisallocatie en op die basisallocaties de correcte tegenpartij te definiëren, ten einde ook die interrelaties correct in kaart te kunnen brengen.

Aanduiden correcte tegenpartij: In BCT moet er voor elke budgetwijziging op IS- of OI-artikels van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap de correcte tegenpartij binnen de Vlaamse deelstaatoverheid worden aangeduid. Ook voor OP-, OL-, PA- en LE-artikels wordt gevraagd de correcte tegenpartij aan te duiden indien het gaat om een financiële stroom tussen entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid.

Gelijkaardig moeten ook in de begrotingen van Vlaamse Rechtspersonen de correcte tegenpartijen binnen de Vlaamse deelstaatoverheid worden gedefinieerd op de basisallocaties van IS- en OI-artikels en waar toepasselijk op OP-, OL-, PA- en LE-artikels voor rechtspersonen met een artikelstructuur of op de overeenkomstige ESR-codes voor rechtspersonen met een ESR-structuur.

Belangrijke extra opmerking betreffende de uitvoering van de begroting: Het kan niet de bedoeling zijn om basisallocaties die gedefinieerd werden voor 1 specifieke tegenpartij ook te gebruiken voor andere tegenpartijen in uitvoering (Orafin). Telkens moet voor iedere geconsolideerde tegenpartij eerst een nieuwe basisallocaties worden aangevraagd in BCT, pas daarna kan overgegaan worden tot uitvoering naar deze nieuwe tegenpartij.

Wanneer er zich onder een bestaand WT-artikel uitgaven bevinden die te categoriseren zijn als interne stroom, dienen die kredieten bij de BO 2027 overgezet te worden naar een begrotingsartikel met de ESR-aggregatie IS (exclusief Universiteiten en Hogescholen voor wie een limitatieve lijst werd afgesproken). Hetzelfde geldt voor bestaande OW-artikels waaronder zich ontvangsten bevinden die als interne stroom (OI) te categoriseren zijn.

In het geval van een interrelatie dient de ontvanger de aanrekeningsregels te volgen van de toekenner.

5.6 PERSONEEL

WEDDEDRIFT - ENDOGENE GROEI

Het Agentschap Overheidspersoneel (AgO) levert voor het begrotingsjaar 2027 bij de BA 2027 een voorstel over alle betrokken entiteiten aan om de toenemende kosten door de stijging in anciënniteit en in salaristrappen meer evenwichtig over de betrokken departementen en agentschappen te verdelen. In afwachting van de verdeling bij de BA 2027 wordt er bij de BO 2027 een provisioneel krediet aangelegd bij het Departement Financiën en Begroting.

Hiervoor worden bijgevolg geen afzonderlijke voorstellen verwacht.

VEREVENINGSPROCEDURE

Op 1 juni 2024 trad Expeditie Talent bij de entiteiten van de diensten Vlaamse overheid in werking (excl. nautische keten en buitenlandpersoneel van lokaal recht; cf. VR 2024 2903 DOC.0424-0429). Met de vereveningsprocedure worden recurrente meerkosten en -opbrengsten bij de betrokken entiteiten eerst onderling gecompenseerd. Daarnaast wordt ook de recurrente meerkost opgevangen die het gevolg is van de loutere inschaling naar de eerst hogere salarisschaal in het salarissysteem op basis van evaluatie.

Het Agentschap Overheidspersoneel (AgO) zal bij de BA 2027 een voorstel van verdeling over alle betrokken entiteiten aanleveren en dit zowel voor de vereveningsprocedure als voor de vrijwillige overstap naar het salarissysteem op basis van evaluatie.

Bij de BO 2027 worden er met andere woorden dus geen bewegingen in het kader van de vereveningsprocedure verwerkt. De niet-recurrente meerkosten en -opbrengsten (verevening ziekteregeling) worden zoals steeds buiten begrotingsronde herverdeeld.

REFERENTIEBEDRAGEN NIEUWE WERVINGEN

Voor de aanwerving van bijkomende personeelsleden moet de betrokken entiteit zelf voorzien in de volledige personeelskost, zowel in de eigenlijke loonkost als in de bijhorende pensioenbijdragen en 'rugzakjes' (zie hierna).

Om deze totale personeelskost te bepalen, wordt verwezen naar de tabel 'Wervingskost salarissysteem evaluatie' op de [webpagina](#) van AgO. Er wordt op gewezen dat bij personeelsuitbreidingen steeds het akkoord van de minister bevoegd voor bestuurszaken vereist is. Bestuurszaken wordt op de hoogte gebracht van ingediende voorstellen in die zin.

Voor een onvolledig jaar van tewerkstelling worden de bedragen pro rata berekend op basis van de geplande datum van indiensttreding. Loonkosten en pensioenbijdragen die in de begroting van 2026 voor een onvolledig jaar (pro rata) verwerkt werden, dienen in de begroting van 2027 op kruissnelheid gebracht te worden.

Voor tijdelijke personeelsuitbreidingen gelden dezelfde regels als bij overige personeelsuitbreidingen, met dien verstande dat wanneer de tijdelijke personeelsuitbreiding afloopt een begrotingsvoorstel ingediend wordt om de compensaties (incl. voor pensioenbijdragen en indexkost) terug te draaien.

Bijdragen aan het Vlaams Pensioenfonds en de responsabiliseringsbijdrage:

Aangezien de volledige personeelskost bij nieuwe wervingen moet worden gedragen door de wervende entiteit, werd ook de kost voor de bijdragen aan het Vlaams Pensioenfonds (voor contractueel personeel) en de responsabiliseringsbijdragen (voor statutair personeel) aan deze tabellen toegevoegd. Bij het indienen van de begrotingsvoorstellen wordt gevraagd om ook deze kost eerst te budgetteren op de eigen loonkredieten. Gelijktijdig wordt een voorstel ingediend om dit bedrag te compenseren naar de daarvoor bestemde begrotingsartikels:

- CB0-1CCD2CA-LO (loonartikel DFB) voor statutair personeel (gezagsfunctie);
- SG0-1SKC2TD-LO (loonartikel AgO) voor contractueel personeel.

Op de [webpagina](#) van AgO wordt een overzicht gegeven op welke manier deze pensioenbijdragen moeten gecompenseerd worden zowel bij personeelsuitbreidingen als personeels- en vacatureoverdrachten.

Werkingskosten ('rugzakjes'):

Bij de aanwerving van bijkomende personeelsleden wordt één vastgelegd bedrag voorzien om de persoonsgebonden werkingskosten op te vangen (cf. tabel 'Wervingskost salarissysteem evaluatie' op de webpagina van AgO). Dit bedraagt meer bepaald 8.725 euro (waarvan 5.225 euro recurrent en 3.500 euro eenmalig) en kan als volgt worden opgedeeld:

- | | |
|----------------------------------|------------|
| • Werkingskosten | 2.500 euro |
| • werkingskosten – ICT | 2.725 euro |
| • investeringen (eenmalig) | 2.500 euro |
| • investeringen – ICT (eenmalig) | 1.000 euro |

BIJDRAGE POOL DER PARASTATALEN

De agentschappen met rechtspersoonlijkheid (ARP's) zijn verplicht een bijdrage te betalen aan de Pool der parastatalen voor hun statutaire personeelsleden. Die Pool, die beheerd wordt door de Federale Pensioendienst,

staat namelijk in voor de uitbetaling van hun rustpensioenen. De ARP's krijgen daarvoor de nodige kredieten vanuit de algemene middelen toegewezen.

Bij overdracht van een statutair personeelslid van een ARP naar een entiteit van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap dient de bijdrage aan de Pool der parastatalen toe te komen aan de algemene middelen.

Bijdragepercentage Pool der parastatalen

Het percentage van de bijdrage van de instellingen die aangesloten zijn bij de pool der parastatalen is nog niet definitief vastgesteld voor 2027. Volgens de huidige raming zou dit toenemen van 53% naar 55%. Bij de BO 2027 zal hiervoor bij het Departement Financiën en Begroting een provisioneel krediet worden voorzien. Na actualisatie van het bijdragepercentage voor 2027 door de Federale Pensioendienst zullen de middelen bij de BA 2027 in één globale beweging herverdeeld worden op basis van de salariskostgegevens van de betrokken entiteiten beschikbaar bij het Agentschap Overheidspersoneel.

Hiertoe worden dus geen individuele voorstellen ingewacht.

AANPAK HERVERDELING WERKING NAAR LONEN

In het regeerakkoord wordt gesteld dat, waar externen door internen kunnen worden vervangen, werkingsbudgetten worden omgezet naar bijkomende loonbudgetten. Loonkredieten hebben echter door indexaties bijkomende en oplopende kosten terwijl in deze regeerperiode op de werkingsmiddelen een vooropgestelde besparing van toepassing is door middel van niet-indexatie. Daarom wordt in deze regeerperiode bij elke herverdeling van werkingskrediet naar loonkrediet een forfaitaire kost afgehouden ten voordele van algemene middelen in verhouding tot de verwachte indexatiekost van de loonkredieten tot en met 2029. Hiermee zal de indexatie van de loonkredieten in de volgende jaren volledig worden gedekt

Bij de BO 2027 bedraagt die recurrente, forfaitaire kost 6%. Er wordt gevraagd deze afhouding als bijstelling te verwerken op het werkingskrediet.

5.7 BIJDRAGE AAN HET BELGISCH ONTWERPBEGROTINGSPLAN

Ingevolge verordening nr. 473/2013 moet België jaarlijks op **15 oktober** een **intern gecoördineerd ontwerpbegrotingsplan voor het komende jaar bij de Europese Commissie indienen**. Naast een hele resem budgettaire informatie dient de gezamenlijke overheid eveneens aan te geven hoe de **discretionaire maatregelen en hervormingen** vervat in het ontwerpbegrotingsplan **gevolg geven aan de landenspecifieke aanbevelingen (LSA's) die worden geformuleerd in het kader van het Europees Semester**

Concreet wordt in het ontwerpbegrotingsplan een hoofdstuk opgenomen, gestructureerd per entiteit, met een overzicht van de maatregelen die gevolg geven aan de LSA's. Om deze tekst op te stellen zal DFB de verschillende beleidsdomeinen om een insteek vragen.

Voorstel van aanpak

- Volgend op de Septemberverklaring maakt de afdeling BOBFO een olijsting van de genomen discretionaire maatregelen van een zekere omvang over aan de leden van het SOIA-dossierteam Internationaal Sociaaleconomische Rapportering (ISER), met de begrotingscoördinatoren van de beleidsdomeinen en de kabinetten in kopie, zodat er een afstemming kan gebeuren tussen de budgettaire en inhoudelijke informatie.

- De afdeling BOBFO mikt op een finalisering van de bijdrage van Vlaanderen aan het Belgisch ontwerpbegrotingsplan tegen donderdag 1 oktober 2026, teneinde deze bijdrage uiterlijk op 2 oktober 2026 aan het Vlaams Parlement te kunnen bezorgen, conform artikel 10§1 van de VCO. Conform artikel 83/1 van het reglement van het VP zal de commissie bevoegd voor Financiën en Begroting hier uiterlijk op 7 oktober 2025 een bespreking aan wijden. Teneinde de afdeling BOBFO in staat te stellen de door de beleidsdomeinen aangeleverde gegevens in het Vlaams ontwerpbegrotingsplan te integreren, dient de intern afgestemde (inclusief met de bevoegde kabinetten) tekst **tegen ten laatste woensdag 30 september 2026** aan de eurocoördinator-mailbox van de afdeling BOBFO (fb-eurocoordinator@vlaanderen.be) overgemaakt te worden, met joeri.deblauwer@vlaanderen.be in kopie. De voorziene timing is onder voorbehoud van verdere interfederaal afspraken en eventuele wijzigingen aan Europese regelgeving en verplichtingen.

Nuttige links

- [Europese regelgeving inzake begrotingstoezicht](#)
- [Verordening nr. 473/2013 betreffende gemeenschappelijke voorschriften voor het monitoren en beoordelen van ontwerpbegrotingsplannen](#)
- [Richtsnoeren inzake de vorm en inhoud van ontwerpbegrotingsplannen](#)

5.8 SPECIFIEKE INHOUDELIJKE AFSPRAKEN

DECREETSBEPALINGEN

Het basisdocument voor de begrotingsdecreten is het finale decreet bij de begrotingsopmaak 2026. Zaken die werden toegevoegd of weggelaten bij de begrotingsaanpassing 2026 worden niet automatisch overgenomen. Gelieve hier dus rekening mee te houden.

Wetgevingstechnisch kan het Vlaams Parlement als wetgevend orgaan in een decreet geen beslissingsbevoegdheid toekennen aan een individueel lid van de Vlaamse Regering. Alleen de Vlaamse Regering zelf kan dat. Een decreet kan dus alleen bevoegdheden toewijzen aan de Vlaamse Regering (trapsgewijze delegatie).

Er wordt gevraagd om in de decreetsbepalingen **geen** verwijzingen naar de bevoegde minister op te nemen, maar de delegatie aan de Vlaamse Regering toe te kennen. Indien nodig kan een voorstel van bijkomende delegatie via besluit worden geformuleerd door het bevoegde beleidsdomein.

Algemeen wordt er zoals gewoonlijk opgeroepen om het aantal uitzonderingen op de algemene begrotingsregels via decreetsbepalingen tot een absoluut minimum te beperken.

In dat kader kan er worden aangegeven dat bij de BO 2026 alle decreetsbepalingen die een uitzondering voorzien op de algemene begrotingsregels uitvoerig besproken zullen worden op de technische bilaterale vergaderingen.

De inschrijving van een decreetsbepaling in het verleden vormt geen basis voor verdere inschrijving. **Een degelijke verantwoording betreffende de noodzaak van alle decreetsbepalingen is m.a.w. vereist.**

De verantwoording bij een decreetsbepaling wordt vooraf ingevuld in de digitale fiches in BCT op basis van de referentieronde. Er wordt nadrukkelijk gevraagd om aandacht te schenken aan de kwaliteit van de verantwoording bij decreetsbepalingen. Het is m.a.w. vereist om elke verantwoording na te kijken op relevantie en volledigheid.

De opgegeven verantwoording zal **integraal** overgenomen worden in de verantwoording bij het uitgaven- en middelendecreet dat overgemaakt wordt aan het Vlaams parlement. Gelieve hiermee rekening te houden bij het schrijven van de verantwoording.

De decreetsbepalingen worden geclusterd per beleidsdomein. Dit heeft tot gevolg dat decreetsbepalingen voor herverdelingen worden opgenomen bij het vertrekkende beleidsdomein. Wanneer vanuit meerdere beleidsdomeinen naar een unieke ontvanger kan worden herverdeeld, wordt de decreetbepaling uitzonderlijk bij het ontvangende beleidsdomein opgenomen.

SUBSIDIES

De toekenning van subsidies kan enkel gebeuren op basis van een decreet. Die decretale basis kan in een inhoudelijk decreet voorzien worden of in het uitgavendecreet.

De omschrijving van de subsidie in het uitgavendecreet stemt overeen met de omschrijving van een basisallocatie ressorterend onder het begrotingsartikel waarbij de rechtsgrond wordt ingeschreven. Rechtsgronden in het uitgavendecreet worden enkel aanvaard indien die omschrijving voldoende concreet is.

Als een rechtsgrond voor een subsidie wordt gecreëerd in het uitgavendecreet moeten de minimale elementen van het subsidiekader, zoals vastgelegd in artikel 76/2 van de VCO, uiterlijk worden ingevuld in het toekenningsbesluit.

Sinds de BO 2021 kan het artikel voor de subsidies met een rechtsgrond in het uitgavendecreet drie delen bevatten:

1. subsidies die geen decretale basis hebben in een inhoudelijk decreet;
2. toelagen die geen decretale basis hebben in een inhoudelijk decreet;
3. subsidies die geen decretale basis hebben in een inhoudelijk decreet en met gekend bedrag en begunstigde

Subsidies waarvan de begunstigde en het bedrag bekend zijn, mogen op basis van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (hierna: BVCO) bij ministerieel besluit worden toegekend als ze opgenomen worden in de uitgavenbegroting en ze geen andere rechtsgrond hebben en geen toelage uitmaken (nominatieve subsidies). Herhaling van de subsidies met gekend bedrag en begunstigde in een andere paragraaf is overbodig. Bij voorstellen voor subsidies die in meerdere paragrafen voorkomen moet uit de verantwoording duidelijk blijken dat de subsidies waarvan het bedrag en begunstigde gekend zijn, niet vervat zitten onder een andere paragraaf dan de paragraaf voor de nominatieve subsidies. Indien dit niet duidelijk blijkt, kunnen de nominatieve subsidies geschrapt worden. Gelieve hier extra aandacht aan te besteden bij het indienen van de voorstellen.

Voor subsidies met gekend bedrag en begunstigde wordt steeds een maximumbedrag opgenomen. Er is bij overschrijding van het maximumbedrag geen rechtsgrond voor het bedrag van de overschrijding. Houd dus ook rekening met hogere subsidiebedragen door indexaties.

In de voornoemde decreetsbepalingen betreffende subsidies wordt in een aparte paragraaf voorzien in bepalingen inzake toelagen en dotaties die enkel een rechtsgrond hebben in het uitgavendecreet.

AUTOMATISCHE SUBSIDIES

De algemene aanrekeningsregels in de VCO (artikel 34 e.v.) stellen dat een verbintenis, zodra aan de vermelde voorwaarden is voldaan, wordt vastgelegd voor het totale bedrag van de verplichtingen die eruit voortvloeien, ongeacht de uitvoeringstermijn.

Op die algemene regels wordt een uitzondering voorzien voor de automatische subsidies. Art. 34, §1, 3de lid van de VCO stelt immers dat bepaalde subsidies die meerjarig zijn en waarbij de ontvanger jaarlijks automatisch de subsidie volgens bepaalde objectieve parameters (zonder verdere subjectieve beoordeling) ontvangt, jaarlijks kunnen worden vastgelegd. Die jaarlijkse vastlegging is evenwel enkel mogelijk als dat wordt toegelaten in het uitgavendecreet.

Wanneer is een subsidie een automatische subsidie? Die voorwaarden zijn cumulatief te vervullen.

1. Het toekennen van de subsidie en de procedure daarvoor moet gebaseerd zijn op een specifiek inhoudelijk decreet (of een in uitvoering daarvan genomen besluit). Subsidies die louter gebaseerd zijn op het uitgavendecreet kunnen nooit automatische subsidies zijn.
2. Het decreet (of een in uitvoering daarvan genomen besluit) legt de modaliteiten inzake de toekenning van de subsidie (bedrag, categorieën begunstigten, voorwaarden, ...) vast. Het voldoen aan deze modaliteiten creëert een recht op de subsidie waarvan niet kan worden afgeweken. Er is dan ook geen enkele appreciatie-bevoegdheid vanwege de subsidieverstrekker inzake het al dan niet toekennen ervan.
3. Er is ten aanzien van de begunstigde een engagement vanwege de subsidieverstrekker om gedurende meerdere jaren een subsidie toe te kennen. Dit meerjarig engagement staat los van de concrete vereffeningskalender.
4. De eerste toekenning van de subsidie wordt beoordeeld op basis van objectieve parameters. Als op basis van deze parameters de subsidie toegekend wordt, volgt er nadien geen verdere subjectieve beoordeling meer die de toekenning van de subsidie kan beïnvloeden. M.a.w. eens toegekend, blijft de begunstigde de subsidie ontvangen zolang hij aan de objectieve parameters voldoet.

In de memorie van toelichting bij VCO zijn onderstaande voorbeelden opgenomen:

- *Alle vormen van de vanaf 1/1/2019 van toepassing zijnde gezinstoelagen: bij het eerste kind moet een aanvraag gedaan worden, daarna verloopt de toekenning jaarlijks automatisch o.b.v. parameters. De jaarlijks toegekende kredieten zijn voor de begunstigde geen reden om de toelagen niet te ontvangen.*
- *Subsidie voor kinderopvang: eenmalige beoordeling van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor subsidie (o.a. erkenning) en vervolgens ontvangt men 10 jaar subsidie o.b.v. parameters. Dit is een limitatief krediet.*
- *Vlaamse ondersteuningspremie: eenmalige beoordeling of een werkgever een werknemer met een arbeidshandicap tewerkstelt en aan de nodige voorwaarden voldoet. In de 19 daaropvolgende kwartalen verkrijgt men automatisch de subsidie.*
- *Transitiepremie werkzoekenden naar ondernemerschap: een maandelijkse transitiepremie voor ondernemers kan worden toegekend aan een werkzoekende die zich in het Vlaamse Gewest vestigt als zelfstandige in hoofdberoep nadat hij een prestarterstraject met succes heeft beëindigd. Nadien wordt dit een automatische verkrijging gedurende 24 maanden.*
- *Loonmodel: de school dient een erkenning te krijgen dat ze een bepaald type onderwijs aanbiedt. Daarna worden de subsidies toegekend o.b.v. aantal leerlingen en lestijden.*
- *Premie voor basiseducatie: bijkomend budget op het loonmodel o.b.v. bepaalde parameters. De verduidelijking van de aanrekening op het vastleggingskrediet houdt geen verband met het al dan niet limitatief karakter van de subsidies.*

Aangezien automatische subsidies een uitzondering zijn op de algemene aanrekeningsregels dienen ze strikt benaderd te worden. Er wordt aan de beleidsdomeinen gevraagd de lijst met automatische subsidies tegen het licht van bovenstaande voorwaarden te houden en aan te passen waar nodig. De hierboven opgesomde voorwaarden zijn tevens een goede leidraad om de verantwoording bij de voorstellen van automatische subsidies op te stellen. Aan de hand van deze verantwoording zullen de controle-actoren de voorstellen beoordelen.

MINISTERIEBEGROTINGEN

ONTVANGSTEN

Bij alle begrotingsartikels is het de bedoeling om in BCT alle beschikbare velden volledig in te vullen. Ook indien er geen wijzigingen zijn op het artikel is het de bedoeling om de kredieten toe te lichten. Indien er meerdere ontvangsten op één artikel zijn ingeschreven, moet die opdeling in de verantwoording duidelijk tot uiting komen.

In de verantwoording wordt daarnaast gevraagd om de voorstellen te onderbouwen met volgende elementen:

- Bij decreet vastgestelde of wettelijke bepalingen die aan de basis liggen van de raming met verwijzing naar de aard van de reglementaire tekst en de bekrachtigingsdatum;
- Recentelijk genomen beslissingen van de Vlaamse Regering op het vlak van tarieven, aanslagvoeten, heffingsgrondslagen en vrijstellingen;
- Parameters (incl. indexatie) en wijze van berekening gebruikt bij de vaststelling van de raming.

Voor wat betreft de verwerking van de fiscale uitgaven wordt verwezen naar de debet betreffende bijlage die in BCT wordt gepubliceerd onder "Algemene info en adviezen". Er wordt extra aandacht gevraagd voor het oplijsten van alle fiscale uitgaven en een correcte raming mee te geven van deze fiscale uitgaven.

UITGAVEN ALGEMEEN

Ook bij de uitgavenartikels is het de bedoeling om alle beschikbare velden en tabbladen in BCT in te vullen en te verantwoorden. Er wordt uitgegaan van krediet constant beleid. Ook indien er geen wijzigingen zijn moeten de basiskredieten worden toegelicht met zoveel mogelijk detail. Bij alle uitgavenartikels moet het bovendien duidelijk zijn welke uitgaven vanuit het begrotingsartikel betaald worden, over wat voor soort uitgaven het gaat (lopende uitgaven, subsidies, investeringen, ...) en moet duidelijk zijn welke uitgaven gebaseerd zijn op een achterliggende berekening (bv. PxQ) en welke uitgaven forfaitair bepaald zijn. Een omstandig overzicht van alle uitgaven is dus vereist bij elke begrotingsartikel.

Voor alle in het verleden erkende kostendrijvers, open end regelingen en andere afgesproken budgettaire engagementen wordt gevraagd de nodige voorstellen voor te bereiden en in te dienen. De ramingen van kostendrijvers en open end regelingen moeten volledig en transparant onderbouwd en toegelicht zijn, waarbij duidelijk moet zijn in welke mate de verschillende gebruikte parameters invloed hebben op de geraamde kost.

COMPENSATIES

Wat compensaties betreft wordt gevraagd om de voorstellen in de verantwoording te onderbouwen met minimaal volgende elementen:

- Het doeleinde waarvoor de gecompenseerde kredieten op het ontvangende begrotingsartikel gebruikt zullen worden;
- De reden dat de kredieten niet langer nodig zijn op het vertrekkende begrotingsartikel;
- Het al dan niet meerjarige effect van de compensatie: gaat het om een eenmalige of recurrente compensatie en wat is de VEK-impact van de compensatie op zowel het vertrekkende als toekomstige begrotingsartikel.

VEREFFENINGSKALENDERS

Bij elk uitgavenartikel moet de vereffeningskalender worden ingevuld. Indien er op een begrotingsartikel zowel lopende uitgaven als investeringen ingeschreven zijn, dan moet in de verantwoording van dat begrotingsartikel de opsplitsing tussen beide uitgavencategorieën worden gemaakt, inclusief vereffeningskalender voor beide categorieën.

AANVRAAG NIEUW BELEID

Zoals in het begin van hoofdstuk 5 vermeld is het bij de BO 2027 de bedoeling dat de aanvraag van bijkomende beleidsruimte reeds in de begrotingsvoorstellen van de technische fase opgenomen worden zodat ze ook in die fase al onderzocht en besproken kunnen worden. Het gaan dan zowel om extra kredieten voor nieuwe beleidsmaatregelen als voor de uitbreiding van bestaande beleidsmaatregelen die de (budgettaire) afspraken van het regeerakkoord overstijgen.

Er wordt een sjabloon ter beschikking gesteld dat het inhoudelijke beleidsdomein en/of kabinet moeten invullen om dergelijke meervragen te verantwoorden en onderbouwen. Dit sjabloon kan worden gevonden in BCT, “Algemene info en adviezen” met documenttype “Algemeen”. Een kopie van het tabblad “1. Nieuw beleid” moet worden ingevuld voor elke beleidsmaatregel waarvoor een meervraag worden ingediend.

In BCT moeten dus niet enkel de meervragen worden ingediend op de betrokken begrotingsartikels in het tabblad “Nieuw beleid en besparingen”, maar moet ook het ingevulde sjabloon worden opgeladen bij “Algemene info en adviezen” met documenttype “Algemene verantwoording beleidsdomein”. Gelieve erop te letten om bij het opladen van de ingevulde sjablonen de juiste inhoudelijke bevoegde minister en het correcte beleidsdomein te selecteren.

Elke dergelijke meervraag moet bovendien gepaard gaan met een voorstel tot hervorming/besparing van minimaal dezelfde grootteorde, die niet het wegsnijden van onderbenutting is. Dit moet tijdens de politieke besprekingen toelaten om beleidskeuzes te maken zonder het pad richting begrotingsevenwicht te verlaten. Ook die hervormingen/besparingen moeten in het bovenvermeld sjabloon worden opgenomen.

ANOMALIEËN 2025

In BCT kan een overzicht worden gevonden van de in 2025 geboekte anomalieën. Dit overzicht is beschikbaar bij “Algemene info en adviezen” met documenttype “Algemeen”. Op de betrokken begrotingsartikels moeten die anomalieën en hun noodzaak worden toegelicht en uitgelegd welke stappen werden ondernomen om gelijkaardige anomalieën vanaf 2026 te vermijden. Alle anomalieën worden op de technische bilaterale vergaderingen overlopen.

BEGROTINGEN DIENSTEN AFZONDERLIJK BEHEER EN VLAAMSE RECHTSPERSONEN

ALGEMEEN

Op de technische bilaterale besprekingen worden de begrotingen van alle DAB's en rechtspersonen besproken. Er wordt dus verwacht dat er minstens één persoon aanwezig is tijdens die bespreking om, indien nodig, toelichting te geven. In BCT moeten bovendien voor elke instelling de ontvangsten en uitgaven volledig toegelicht worden in de bijhorende verantwoording

Alle DAB's en te consolideren Vlaamse Rechtspersonen dienen, tenzij zij vrijgesteld werden cfr. eerdere bepalingen in deze omzendbrief (zie supra), hun begroting op te maken conform het [ESR-2010](#) stelsel. De rechtspersonen die een artikelstructuur hebben, dienen hun begrotingen in de artikelstructuur in. Bij

rechtspersonen die nog werken met een ESR-begroting is het van belang de ontvangsten resp. uitgaven van de correcte ESR-code te voorzien in het kader van het narekenen van de normnaleving en consolidatie.

Gezien bij ESR de codering beperkt is tot maximaal 4 cijfers dreigt er bij de ESR-begrotingen essentiële informatie verloren te gaan. De presentatie van de begroting zoals in ESR-code opgemaakt dient echter toch dezelfde beleidsinformatie en doorzichtigheid te bieden als een interne werkingsbegroting. Daarom dient de codering verder gedetailleerd te worden tot op het niveau van de bij decreet beschreven opdracht(en) van de Vlaamse rechtspersoon. Instellingen die werken met duidelijk onderscheiden entiteiten worden verzocht om naast een globale begroting ook deelbegrotingen (met doorgaans afzonderlijke toelagen) per entiteit op te stellen.

TOELAGEFINANCIERING

Voor alle DAB's en Vlaamse Rechtspersonen die een toelage ontvangen vanuit de ministeriebegroting moet duidelijk zijn waarvoor die toelage gebruikt wordt.

In de verantwoording van de betrokken toelage-artikelen moet daarom worden geduïd hoe de toelage is samengesteld, welke uitgaven er bij de ontvangende instelling met worden gefinancierd en welke doelstellingen ermee worden bereikt.

SAMENSTELLING OVERGEDRAGEN SALDO

Voor elke DAB en Vlaamse Rechtspersoon moet uit de verantwoording duidelijk blijken hoe het overgedragen saldo in de laatst goedgekeurde jaarrekening (2025) is samengesteld. Dit betekent dat het duidelijk moet zijn of de saldo-overdracht is opgebouwd met eigen ontvangsten of met toelagefinanciering, welk deel van het saldo belast is en welk deel onbelast en indien (een gedeelte van) het saldo belast is, welke verbintenissen er tegenover staan.

RECUPERATIE EIGEN ONTVANGSTEN

Zoals eerder in dit document reeds werd beschreven, wordt er van DAB's en rechtspersonen met VAK-opvolging een uitsplitsing verwacht van enerzijds de eigen ontvangsten en anderzijds de aanwending ervan. De recuperatie van in het verleden gerealiseerde ontvangsten kan enkel mits expliciet akkoord op de technische bilaterale vergadering.

Het sjabloon "Recuperatie eigen ontvangsten" kan in BCT worden gevonden onder "Algemene info en adviezen" met documenttype "Algemeen". Dit sjabloon moet dus voor elke rechtspersoon of DAB worden ingevuld die wil overgaan tot een recuperatie van eigen ontvangsten. Het ingevulde sjabloon moet worden opgeladen in BCT als bijlage in het tabblad "beheer" van de betrokken rechtspersoon.

RAMING ONTVANGSTEN EN UITGAVEN

Uit de verantwoording bij de begroting moet de volledige raming van de ontvangsten en uitgaven duidelijk zijn, met speciale aandacht voor de hierboven afzonderlijk beschreven aspecten van die ontvangsten en uitgaven.

Aangezien de link tussen de ontvangsten van een DAB of rechtspersoon en de vastleggingen langs uitgavenzijde niet altijd duidelijk is, wordt er gevraagd om bij de verantwoording van de uitgaven inzichtelijk weer te geven hoe die vastleggingen zijn opgebouwd. Dit kan via onderstaand schema. Dit sjabloon kan ook worden gedownload via BCT in "Algemene info en adviezen" met documenttype "algemeen". Het ingevulde sjabloon kan worden opgeslagen als bijlage onder het tabblad "Beheer" van de instelling of in het tekstveld "Verantwoording". Voor instellingen waarbij in het verleden reeds een instelling-specifieke rapportering betreffende de samenstelling van de vastleggingskredieten werd gevraagd, wordt die nu ook nog steeds verwacht.

De aanwending van **overgedragen VAK** wordt niet opgenomen in de begroting en dus ook niet in onderstaand schema. Voor instellingen waarbij in het uitgavendecreet een VAK-ruiter voorzien is, wordt wel gevraagd om altijd het tabblad VAK-overdracht in te vullen in BCT (zie ook supra).

		BA 2026	BO 2027	Delta
Eigen ontvangsten	(1)	0	0	0
Ontvangen toelagen vanuit VG - aard 2 (VAK)	(2)	0	0	0
Ontvangen toelagen vanuit VG - aard 5 (VAK)	(3)	0	0	0
Ontvangen toelagen vanuit andere rechtspersonen (VAK)	(4)	0	0	0
Ontvangen KVD (ESR 8)	(5)	0	0	0
Ontvangen leningen (ESR 9)	(6)	0	0	0
Totaal bronnen	(7)= som (1) t.e.m. (6)	0	0	0
Begrote ESR-vastleggingskredieten (exclusief VAK-ruiter)	(8)	0	0	0
Uitgaande interne stromen (naar VG)	(9)	0	0	0
Uitgaande interne stromen (naar rechtspersonen)	(10)	0	0	0
Uitgaven KVD (ESR 8)	(11)	0	0	0
Aflossing schuld (ESR 9)	(12)	0	0	0
Saldo-intering(-) /opbouw(+) VAK	(13)=(7)- som (8) tem (12)	0	0	0

DAB's en rechtspersonen die in de begroting eigen ontvangsten begroten en die onmiddellijk omzetten in uitgaven voor datzelfde begrotingsjaar, worden eraan herinnerd dat VCO bepaalt dat de ontvangsten en vastleggings- en vereffeningskredieten tijdens het begrotingsjaar moeten worden bijgesteld als de oorspronkelijke (of aangepaste) raming van de ontvangsten niet meer accuraat is. **In geen geval kunnen de vastleggingen niet met hetzelfde bedrag dalen bij tegenvallende ontvangsten.**

Brussel,

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS